

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 55. No. 67.
1940. március 23., szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938. Trîb. Arad.

Árulással vádolja a Szovjetet az új francia kormányelnök

Reynaud: A győzelem mindennek megmentését, a vereség mindennek elvesztését jelenti. — A radikális-szociálisták idegenkedése, a Louis Marin-féle köztársasági szövetség nyílt ellenzéssel fogadta az új kormányt

Élénk harcitevékenységet fejtenek ki a légi és tengeri haderők

Brüsszel. (Rador.) A Havas ügynökség jelenti: Berlini politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a „brenneri demonstrációt” rövidesen újabb diplomáciai offenzíva fogja követni. Molotov berlini látogatását már előkészítették és beavatott körökben mindenütt azt beszélik, hogy az olasz, német és orosz államférfiak találkozója rövidesen bekövetkezik. A háromhatalmi szövetség, amellyel az egész világsajtó foglalkozik, beavatottak véleménye szerint nem reális jellegű és mindenestre még időszerűtlen.

Páris. (Rador.) A francia radikális szociálista párt parlamenti csoportjának ülésén a felszólalók többsége annak a nézetnek adott kifejezést, hogy a parlamenti csoport tagjai tartózkodjanak a kormány iránti bizalmi szavazásban való részvételtől. A szavazás előtt azonban újabb ülést tart a csoport és nem lehetetlen, hogy ezt a határozatot megváltoztatják. Abban az esetben, ha az eredeti határozat mellett tartanak ki, ez rendkívül kedvezőtlen hatással lehet az új kormány sorsára. Illetékes helyen annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy a radikális párt parlamenti csoportjának egyöntetű bizalmi szavazata nem föltétlenül szükséges, mert a miniszterelnök nem a radikális szociálista párt tagja.

Államtanács és minisztertanács Párisban

Páris. (Rador.) Az új francia kormány péntek délelőtt 10 órakor minisztertanácsot tartott az Elysée-palotában. Utána Lebrun elnöklete alatt államtanács ülést tartottak, Lebrun elnökletével.

A minisztertanács után Roy, az új belügyminiszter a sajtó munkatársai előtt a következő közleményt olvasta fel:

„A kormány tagjai Lebrun köztársasági elnök elnökletével ültek össze és elfogadták a Paul Reynaud miniszterelnök által előterjesztett kormány-nyilatkozat szövegét. Ezt a képviselőházban Paul Reynaud, míg a szenátusban Chautemps helyettes miniszterelnök olvassa fel.”

A Havas távirati iroda jelentése szerint Lucien Galimand és Vincent Badie radikális szociálista képviselők péntek reggel interpellációt jelentettek be a Reynaud-kormány összeállításával kapcsolatban és azt kérték, hogy interpellációjukat közvetlenül a kormány-nyilatkozat elhangzása után mondhassák el.

Reynaud miniszterelnökké történt kinevezésétől francia politikai körökben a francia-angol együttműködés még teljesebb kiépítését várják.

Az új miniszterelnököt régen kiépített megerősítő kötelek fűzik Angliához. Párisban az az általános nézet, hogy Reynaud a francia külügyminiszterium élén a sokszor tehetetlenséggel és lassúsággal vádolt ügymenetet és elhatározást teljesen meg fogja változtatni.

Paul Reynaud miniszterelnök első kormányát a párisi lapok igen kedvező fogadtatásban részesítették, annál is inkább, mert Daladier megmaradt volt pénzügyminisztere oldalán, továbbá, mert Franciaország háborus cél

kitűzéseit a kormányválság után is azonos maradtak. Az Ordre c. lap az új kormányt a tettek kormányának nevezi. A Jour reméli, hogy az új kormányt a képviselőház minden pártja részéről meglelégedéssel és lelkesedéssel fogadják. A L'Epoque szerint az új miniszterelnököt ezek a tulajdonságok jellemzik: Bátorság és jellem, vakmerőség és felelősségérzet, végül pedig a kockázatok vállalása.

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség véleménye szerint a francia kormány megerősödve került ki a válságból. Daladier kezében maradt a nemzetvédelmi miniszterium vezetése és így most több ideje lesz a hadsereg

Reynaud: Franciaország totális háboruba került!

Páris. (Rador.) A francia képviselőház péntek délután három órakor ült össze Herriot elnökletével. Az ülés megnyitása után Paul Reynaud miniszterelnök lépett a szószékre és a következő kormány-nyilatkozatot olvasta fel:

— Franciaország totális háboruba került. Erős, megszervezett és elszánt ellenség háborus eszközzé alakít át és a győzelem érdekében összpontosít minden emberi tevékenységet. A Szovjet árulása által, segítve minden téren folytatja a küzdelmet és a pusztítás géniuszától vezérelve minden eszközt felhasznál, olyan módon, amelynek nagyvonalúságát elismerjük, de amelyet ugyanakkor elítélünk. Mindennek következtében ebben a háboruban minden kockán forog. A győzelem mindennek megmentését, a vereség pedig mindennek elvesztését jelenti.

— Uram! A parlament a nemzet érzésének kifejezést adva, teljes egészükben mérlegelte ezeket a borzalmas valóságokat. Ime, ezért a

ügyeivel foglalkozni. Reynaudot úgy ismerik, mint erővel és gyors elhatározású férfiut. Ez a tulajdonsága feltűnő sikerhez vezetett, pénz ügyminisztersége alatt, bár igen hálátlan szerepet kellett betöltenie. Az új francia kormány még szélesebb alapokon alakult mint az előbbi. Ez csak megerősíti azt a véleményt, hogy Franciaország éppen úgy, mint Anglia, egyetlen célt ismer: megvédeni a háborút.

A külföld véleménye

A Reynaud-kormány alakításának hírére az Egyesült-Államokban rokonszenvvel fogadták és a sajtó általános véleménye szerint

Reynaud a világ egyik legkiválóbb nemzetgazdásza, lángeszű ember, aki legnagyobb eredményeket érte el azzal a szívszággal és erővel, amellyel Franciaország pénzügyi helyzetét megjavította. (Rador.)

Berlin. A Deutscher Diplomatisch Politische Korrespondenz a francia kormányválságot tulajdonképpen változásnak tekinti. Németországban nyugodtan figyelték a francia kormányválságot, amelynek fontosabb jelentőségét nem tulajdonítanak.

A német sajtó hosszasan foglalkozik az új francia kormánnyal. A Völkischer Beobachter többek között a következőket írja:

„Erőnk fölényének tudatában nyugodtan szemléljük a franciaországi eseményeket. Amint a háboru végét illeti, erre Paul Reynaud sem gyakorolhat nagyobb befolyást, mint azt Daladier vagy Mandel tehette. Később kiderül majd, hogy 1939. szeptember 3-ika szerencsétlen nap volt a franciák számára.”

Kiutasítják Franciaországból a spanyol polgárháboru emigránsait

Newyork. Tegnap a newyorki francia konzulátus előtt összeütközésre került a sor rendőrök és tüntetők között. A tüntetők tiltakoztak a francia kormány azon rendelete ellen, amelynek értelmében a spanyol polgárháboru emigránsait kiutasítják francia területéről. A tüntetés olyan nagyarányú volt, hogy a Fifth Avenue, ahol a francia konzulátus épülete van, a forgalmat több órára be kellett szüntetni. Tizenöt rendőr súlyosan megsebesült. (Current.)

kormányának, mely most itt bemutatkozik, nincsen más létjogosultsága és nem is akar mást, mint felbreszteni, összegyűjteni és irányítani az összes francia energiákat a győzelem érdekében, ugyanakkor pedig meg akarja semmisíteni az árulást, bárhol is jöjjön az. Az Önök bizalmának birtokában és az Önök segítségével teljesítjük majd ezt a hivatásunkat. Ha más bátorításra is lenne szükségünk, nem kellene mást tennünk, minthogy az ország és a birodalom óriási erőforrásait mérlegeljük. Nem kellene mást tennünk, minthogy csodálatos szövetségeseinkre gondoljunk, népünk életerejét, munkánk és parasztjaink munkáját, hadseregünk erejét, katonáink lendületét, parancsnokaink értékét idézzük. Végül pedig nem kellene mást tennünk, minthogy Franciaország örök géniuszára gondoljunk.

Ugyanezt a kormány-nyilatkozatot olvasta fel Chautemps helyettes miniszterelnök a szenátusban.

A Magyar Népközösség husvétii hangversenye az Iparos Otthonban

vasárnap délután 5 órakor. — Kitűnő műsor, zenekar ének és dalárda
Belépő díj nincsen! — Belépődíj nincsen!

A francia kamara álláspontja a kormány-nyilatkozat ügyében

A kormány-nyilatkozatot a képviselőház hosszas tapsal fogadta. Különösen azok a részek váltottak ki tetszést és helyeslést, amelyekben Reynaud „a szovjet árulásáról” és „a bármely oldalról jövő árulás megsemmisítéséről” beszélt.

A kormány-nyilatkozat felolvasásának elhangzása után Herriot bejelentette, hogy két képviselő: Galimard és Badie interpellációt jelentett be a hadviselés módjával és a kormány politikájával kapcsolatban.

Reynaud miniszterelnök a képviselőház hozzájárulását kérte ahhoz, hogy a képviselők interpellációjukat azonnal kifejtéssék. A képviselőház ehhez hozzá is járult.

Különben a szenátusban a kormány-nyilatkozatot szintén melegen fogadták és hosszasan megtapsolták azt a részt, amely a birodalom mérhetetlen erőforrásáról emlékezik meg. Ezután a szenátus megkezdte a katonai hitelek megszavazásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Galimard képviselő interpellációjának bevezető részében mindenekelőtt bizonyos mértékben bírálta a kormány összetételét, majd pedig helyeslően nyilatkozott a kormány nyilatkozatának a szovjettel szemben használt kitételeiről és annak a reményének adott kifejezést, hogy a miniszterelnök tükös bizottság előtt részletesen nyilatkozik a szovjettel szembeni politikáról. Badie, a következő interpelláló képviselő felteszi a kérdést, hogy vajon Paul Reynaud-nak sikerül-e majd folytatnia Daladier bátor művét, hogy a radhatatlanul üldözze a végső kiirtásig a kommunista propagandát. Az interpelláló ezután biztosítékot kér a háború folytatását illetően, mert fél a kalandoktól.

Louis Marin, a köztársasági szövetség vezére, bírálathoz részesíti a kormány összetéte

lét és megállapítja, hogy az nem nevezhető a nemzeti egység kormányának.

Louis Marin ezután kijelentette, hogy csoportja, amely ötven képviselőt számlál, a Paul Reynaud kormány ellen szavaz.

A szocialisták végleges magatartásukról csak később döntenek, egyelőre azonban úgy határoztak, hogy támogatják a kormányt.

Formand Laurent szólalt fel ezután és elismerően nyilatkozik a kormányelnök által felolvasott nyilatkozatról, amely leszögezte a

Ciano-Ribbentrop-Molotov találkozó?

London. (Rador.) Valamennyi ország fővárosában rendkívüli fontosságot tulajdonítanak annak a hírnök, amely szerint Molotov a husvétii ünnepek alatt Berlinbe érkezik. A brüsszeli rádió azt állítja, hogy

Berlinben biztosra veszik, hogy a brenneri találkozót rövidesen egy másik nagyfontosságú diplomáciai demonstráció fogja követni. A Moszkva—Berlin—Római hármasszövetségről elterjedt hírek sokat veszítettek fontosságukból, egy német nemzeti szocialista vezető nyilatkozata után, aki a belga távirati iroda munkatársának kijelentette, hogy ez a feltételezés koral.

Zürich. A Neue Zürcher Zeitung írja: Svájc politikai körökben úgy vélik, hogy a brenneri találkozó igazi jelentőségét Németországnak abban a törekvésében kell keresni, amellyel közleledést akar létrehozni Olaszország és Oroszország között.

Ribbentrop német külügyminiszter hónapok óta tevékenykedik az olasz—orosz közleledés létrejötte érdekében. A német külügyminiszter ebben az ügyben járt legutóbb Rómában és Hitler is ebben a — szerinte nagy horderejű — kérdésben kereste fel Mussolinit. Arról van szó, hogy a német kormány létre akarná hozni Ciano, Ribbentrop és Molotov találkozását. Már a találkozás helyét is megállapították, még pedig Ausztria volt

nemzetnek azt a törhetetlen akaratát, hogy megnyerje a háborút.

Bizonyos tekintetben azonban magyarázatot kér és többek között megemlékezik a finn drámáról. Szeretné, ha a kormány tisztázná helyzetét Oroszországgal szemben, amely ma Németország szövetségese. Ugyanakkor ismerni akarja a kormány azon terveit is, amelyeket annak érdekében akar megvalósítani, hogy Olaszországot visszahozza a latin nemzetek légkörébe.

Ezután Paul Reynaud miniszterelnök emelkedett szólásra és válaszolt a felszólalóknak.

fővárosát. Svájcban úgy tudják, hogy a találkozás létrejötte érdekében igen élénk diplomáciai tanácskozás folyik Berlin—Róma—Moszkva között. Orosz részről ugyan hangoztatják, hogy defenzív megállapodás jönne csupán létre, ami azt jelenti, hogy a megállapodás csak akkor lépne életbe, ha Olaszországot, vagy Oroszországot nem provokált támadás érne.

Svájcban úgy látják, hogy az új francia kormány kinevezése véget vetett minden legutóbb felmerült békereményeknek. A francia kormánynak erősebb háborút kell folytatnia, mert erre kötelezi a kamara határozata. (Rador.)

Belgium, Hollandia és a nyugati hatalmak között nincs gyarmatpolitikai megállapodás

Brüsszel. (Rador.) A belga távirati iroda jelenti: A Reuter-ügynökség közölte, hogy más gyarmati hatalmak, mint például Hollandia és Belgium elhatározták, hogy Angliával és Franciaországgal együttműködést keresnek gyarmati téren. Belga hivatalos körökben megállapítják, hogy eddig még semmiféle ilyen javaslat Brüsszelbe nem érkezett.

Husvétii legenda az írógépről

Írta: Gellért László

Az írógépkereskedő lelkesen magyaráz. Ritkaságszámba megy manapság, ha valaki írógépet akar venni. Az ilyen vevőt meg kell becsülni. Meg is tesz mindent, hogy sikerüljön az üzlet. Én még egyszer végignézem a pultra kirakott gépeket. Nem tudok határozni, mert sajnos, a pénzem nem nagyon engedi meg, hogy azt a gépet válasszam, amelyik tetszik. Sorban haladunk. A vadonatúj, csillogó alkotások, amelyeken szinte hangtalanul táncolnak végig a kopogó ujjak, lassankint átadják a helyüket az egyszerűbbeknek. Ahogy egyenként nézem a gépeket, mintha a társadalmi ranglétra megtestesítői volnának. Mintha élének és a mehanika csapáttalan világa emberi arcokat öltene magára. Hídeg csillógásukkal szembenéznek és akarhatatlanul is megszemélyesítem a felsorakoztatott gépeket.

A kereskedő megigazítja a szemüvegét és egyre soménytelenebbül néz rám és a gépekre. Most kezd előtte derengeni, hogy miért nem tudok határozni. Már beszél az egyik inasnak:

— Hozzad be azt a néhány használt gépet, ami ott van a műhelyben.

Amíg behozzák a használt gépeket, újból végiggondolom azt, amiért bejöttem ide és megelőzőleg még egy pár szakszöveget felkerestem. Már régebben szükségem lett volna egy írógépre, de sajnos, nem volt meg a róvaja. Illetve nagyon kevés volt. De most már nem akartam tovább várni. Meg akartam lepni önmagamot egy írógéppel, amire már olyan régen vágytam. Husvétii ajándéknak szántam, hogy ez a kiemelkedő dátum is mindig figyelmeztessen életem e fontos eseményére. De csalódottan látom, hogy olyan drágák, hogy én

nem juthatok egy szép, modern, új géphez. Azért nem csüggedtem, rendületlenül kerestem, válogattam, bizva abban, hogy majd csak akad a számomra egy olyan, amely minden tekintetben megfelel.

Közben az inasgyerek behozott három használt gépet. Alig volt már hely a számukra a pultron. A gyerek sorbaállította őket. A kereskedő már nem magyarázott semmit, csak rájuk mutatott. Tehát mégis volt valami az előbbi önkénytelen összehasonlításomban. Ezek itt előttem a gép-társadalom fáradt rokkantjai.

Az egyik minden tekintetben megfelelt és elhatároztam, hogy megveszem. Egy kis Ciklámén típus volt, igaz, hogy a rugózata nem működött valami kifogástalanul, egy kissé kopott volt, de a foggyakosságait gépfegyverropogáshoz hasonló hanggal igyekezett pótolni.

Hamar megegyeztünk és én kijelentettem, hogy holnap bejövök és megmondom a végleges választomat.

Otthon még álmomban is az írógépvásárlásra gondoltam. Felvonultak előttem az előző napon látott gépek. Az álom varázslatos birodalmában most ők voltak az urak. Mind meglevenedett, beszélt és én ámulva, tehetetlenül s mégis kíváncsian hallgattam szavukat, nevetésüket, sóhajukat és sírásukat.

A ragyogó, büszke Remington, amelyiket csak nehéz valahányszor megfizetni, gögösen nézett szét a szerényebb kollégák között. Látszott rajta, az óceánontúji származás minden főjénye. Egy régi Yost, elmúlt idők veterán tanuja, bánatosan magyarázta egy szájatva hallgató Torpedónak:

— Bizony, édesöcsém, mi már nem tudjátok, mik voltunk mi, írógépek, az emberek életében. Hallgattad volna, milyen szenzációt kejtett az, amikor engem a gazdám, a híres bankvezérigazgató egyik

külföldi útján megvett és büszkén hazavitt. Mert tudod meg, hogy én még az első generációhoz tartozom, amikor még párnáról feszítkeztek a betűket. Hol vannak azok a régi, szép idők. Az én első gépirókisasszonyom még földigérő szoknyában, merev hajcsontderékban ül melletttem. De azután kimustráltak. Így kerültem az ócskaságok közé. A muftikor ajánlottak vaikának. Olcsót akart. De mikor a vevő meglátott, rohögött.

Egy komoly Underwood meggondoltan magyarázza egy kis földmész Erikának:

— Tudja kedves kolléganóm, Ön, akin annyi szentimentális regényt gépelt a híres író, meg fogja érteni a lelkiállapotomat. Az a nagy cég, ahol évtizedekig alkalmazásban voltam, csak az árverésen vált meg tőlem...

A régi típusu, furcsa diszitést Hanun, amelyik Isten tudja, milyen úton került közéjük a messzi Japánból, fejbólogatva válaszol egy kíváncsi Tip-Top kérdéseire:

— Egy politikusnál szolgáltam és amikor az ellenpárt emberei betörték a szobájába, éppen előttem ült. Lehanyagló feje az én betűimre esett... Látja rajtam ezt a horpadást? Ez azért van, mert engem is ért egy lövés...

Egy parányi Baby mosolyogva hallgattam: — Engem ilyen meglepetések nem értek. Egy szerelmes gróf ajándékozott a színház bájos primadonnájának, aki rajtam írta lángoló leveleit. Olyanokat ír, hogy néha belepirulok.

— Jaj annak, aki engem megvesz! Még minden gazdám szerencsétlenné tettem. Atok van rajtam. Eddig még mindenkinek szerencsétlenséget okoztam! — sikoltja hisztériásan egy kopott Ciklámén.

... Amikor reggel felébredtem, még mindig nyomásztólág hatott rám ez a furcsa álom. Tudtam, hogy nincsen semmi jelentősége. De azért

Kiméletlen harc a levegőben és a tengereken

Berlin. A német véderő főparancsnok-sága jelenti: Nyugaton nem történt említésre méltó esemény. Légierőnk a kedvezőtlen időjárás ellenére is egész az Északi-tenger északi részéig végzett felderítéseket. Tengeri haderőnk vállalkozásai továbbra is sikerrel jártak. Három nap alatt ismét több hajót sülyesztettek el 32.690 brutto regiszter tonna úrtartalommal (Rador.)

Páris. A francia hivatalos jelentés közli, hogy az egész arcvonalon az éjszaka nyugodtan telt el. (Rador.)

London. (Rador.) A Reuter távirati iroda jelentése szerint a Svinta nevű 1267 tonnás norvég gőzöst ma egy német tenger-alattjáró megtorpedozta.

Ugyancsak a Reuter jelenti: A Christian fán és Svinta norvég hajók elsüllyesztésével az utóbbi napokban elsüllyesztett semleges hajók száma hétre emelkedett. Ezek közül hat hajó dán lobogó alatt közlekedett.

Isztambul. (Rador.) A török kormány 9 török kereskedelmi gőzöst, amelyek a Földközi-tengeren hajóznak, táviratilag visszarendelt.

London. (Rador.) Szerda este több német repülőgépet Skócia északnyugati partjai közelében megtámadott egy hajókaraván. A Torra Eijse nevű hajó, amely ennek a karavánnak tagja volt, megérkezett az egyik angliai kikötőbe. A hajó kapitánya közölte, hogy a támadás során három norvég tengerész meghalt, kétfő pedig megsebesült.

Páris. (Rador.) A Reuter-iroda jelenti: A Star of Peace nevű aberdeeni halászhajó kapitánya pénteken jelentette, hogy a hajó csütörtökről péntekre virradó éjszaka minden valószínűség szerint súlyosan megrongált az északi tengeren egy német tenger-alattjárót.

Elsüllyesztettek egy 4947 tonnás német hajót

Kopenhága. (Rador.) Jelentés érkezett arról, hogy egy német gőzöst csütörtökön éjjelkor a dán partok keleti vidékén a Kattegat tengerszorosban elsüllyesztettek. A Reuter távirati iroda úgy tudja, hogy a Hedderheim nevű 4947 tonnás német hajóról van szó, amelyet tenger-alattjáró sülyesztett el, de fedélzetére vette a hajó főmérnökét, míg a harminchat főnyi személyzetet, amely mentőcsónakokban helyezkedett el, egy parti őrhajó vette fel.

London. (Rador.) Az angol tengerügyi hivatal megerősíti azt a hírt, amely szerint egy angol tenger-alattjáró március 21-én elsüllyesztette a

még is eszemben járt a Ciklámennak az éjjel hallott szava. Nem szeretnék egy olyan gépet, amelyik minden tulajdonosára szerencsétlenséget hozott. De az álom kábulatában nem tudtam egész pontosan megfigyelni, hogy tényleg az általam kiválasztott Ciklámenn-gép mondotta-e az ijesztő szavakat. Elkedvetlenedtem. Bizonytalanok éreztem magamat. Így telj el a nagyszombati nap és én a nagy elfoglaltságom miatt csak késő délután jutottam hozzá, hogy bemenjek — ígéretem szerint — az írógépkereskedőhöz.

Szorongó érzéssel léptem be. Hátha valami szerencsétlenséget rejt magában a tegnapi bujálom.

A kereskedő zavartan fogadott:

— Egy kis baj történt. Kérem szíves elnézését. Azt a Ciklámenn-típusú gépet, amelyet ön tegnap kiválasztott, a feleségem ma reggel eladta. Nem tudta, hogy én előzőleg önnel már megállapodtam. Reggel bejött egy ismeretlen férfi, gépet akart venni, — így mesélte a feleségem. — Egyenesen azt a gépet vette a kezébe, a kért árat szó nélkül kifizette és elment a géppel. Képzelmérem, mennyire bosszankodtam, mert hiszen önnel már megállapodtunk. Meg is kérdeztem a feleségemet, hogy ki volt.

Feszül: figyelemmel leszem a kereskedő szavait.

— Azt mondja a feleségem, hogy ezelőtt még soha nem látta. Csak azt vette észre az idegenen, hogy nagyon szelíd, fájdalmas nézése volt és mint ha a két kezefején egy-egy kis kerek sebforradás lett volna. Azt is mondta a feleségem — mi mindent ki nem találunk az asszonyok — hogy a fej körül valami aranyló fényesség vibrált...

Ebben a pillanatban megszólaltak a feltámadást hirdető harangok. És én megértettem, hogy ki volt az, aki elvitte az írógépet...

dán partok közelében a Hedderheim nevű német gőzöst.

London. (Rador.) A Press Association parlamenti tudósítója közli, hogy Mander liberális és Boothby konzervatív párti képviselő felszólította a kormányt, hogy a Németország elleni blokádot erősebben vezesse. Javaslatokat terjesztettek be arra nézve, hogy a blokádnál hatékosabb legyen.

Newyork. (Rador.) Az amerikai önkéntes sáförök első csoportja szombaton indul Franciaországba, ahol a mozgó-kórházakban teljesítenek szolgálatot.

Új légharító agyukat és lövedéket használnak a németek

London. (Rador.) Az egyik pilóta, aki résztvett a Svlt-sziget bombázásában, elmondta, hogy a németek új légharító lövedéket használnak. Ez a lövedék 10 kisebb lövedéket bocsájt ki magából, amelyek külön-külön robbannak fel. Egy másik pilóta előadása szerint a németek új légharító fegyverrel rendelkeznek, amelyből robbanóanyagokkal telt petárdákat lönek a repülőgépek felé.

Anglia nagymennyiségű élelmiszert vásárol a Balkán államaiban

London. (Rador.) A hadigazdálkodási miniszter tegnap az alsóházban a következő kijelentést tette:

— Az angol kormány elhatározta, hogy minél nagyobb mennyiségű élelmiszert vásárol a Balkán államaiban és az ár nem látszik

Angol-török-francia katonai tanácskozások

Istanbul. (Rador.) A Reuter ügynökség értesülése szerint Allepóban fontos megbeszélések folynak a török nagyvezérkar helyettes főnöke, Assim Gunduz tábornok valamint a szövetségesek katonai vezetői között. A török helyettes vezérkari főnök jelenleg Szíriában tartózkodik. Beavatottak szerint ezek a megbeszélések a török, az angol és a francia haderők együttműködésére vonatkoznak a hármass kölcsönös segélynyújtási egyezmény keretein belül.

London. A Daily Mail ankarai tudósítójának jelentése szerint az angol, francia és török



szükségszerűen döntő szerepet.

A miniszter megállapítása szerint Németország is hatalmas mennyiségű élelmiszert vásárolt ezekben az országokban, azt azonban cáfolta, hogy Németország felvásárolta azt a készletet, amelyet Anglia nem volt hajlandó átvenni és a német birodalom ezt dollárfizetés ellenében továbbadta a skandináv országoknak.

London. (Rador.) A hadiszállítási miniszter kijelentette, hogy a kormány 37 új gyáriumot létesít, ahol hadianyagot fognak termelni. Az új üzemekben 250 ezer munkást alkalmaznak, akiknek fele nő.

Gandhi ismét az események ötérebe került

Washington. (Reuter.) Indiából érkezett jelentés szerint az indiai nemzeti kongresszus megbízta Gandhit, hogy az örendelkezési jog kérdésében tárgyaljon a londoni kormánnyal.

rök katonai szakértők között a török fővárosban folyó tanácskozások befejezéshez közelednek. Megvitatásra kerültek mindazok a kérdések, amelyek kapcsolatban állanak Délkelet-Európa és a Közelkelet biztonságával. Ankarában úgy tudják, hogy a szövetségesek újabb 100 ezer emberrel fogják növelni a Wevgandhadsereg létszámát. A hír nagy szenzációt keltett s a szövetségeseknek ezt a határozatát válasznak tekintik a Németország által tudított „diplomáciai támadásra.” (Jurnalul.)

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

HELSINKI. A Havas-iroda értesülése szerint valószínűtlen, hogy a finn kormányt még a husvétii szünet előtt átalakítsák.

WASHINGTON. A francia—angol vegyes vásárlóbizottság hivatalosan kérte az amerikai kormányt, adjon felhatalmazást arra, hogy megvásárolják a legmodernebb repülőgépeket, amelyek eddig még el nem ért sebességet képesek kiteitleni.

TOKIÓ. A Nankingban pénteken összeült központi politikai tanács megállapította a Japán által támogatott új kínai kormány összetételét. A kormány elnökevé Uang-Csing-Ueit nevezték ki.

LONDON. Most hozták nyilvánosságra azt a rendeletet, amely szerint élelmiszereket, beleértve az állati élelmiszer céljait szolgáló terményeket is, engedély nélkül nem szabad külföldre szállítani. A rendelet március 28-án lép életbe.

LONDON. A Reuter-iroda jelentése szerint a Conte di Savoya olasz gőzös, amelyen Sumner Welles amerikai külügyi államtitkár Amerikából tér vissza, Gibraltárba érkezett, ahol dugáruellenőrzés miatt megakadott. Sumner Welles a hajót nem hagyta el és a hajó fedélzetén fogadta a gibraltári amerikai konzult. Az amerikai külügyi államtitkár egész nap azt a terjedelmes jelentést diktálta, amelyet Roosevelt elnök elé terjeszt. Munkájára való tekintettel Sumner Welles csak rendkívül ritkán hagyja el lakosztályát.

VATIKÁNVÁROS. XII. Pius pápa ma résztvett a Sixtus-kápolnában a nagypénteki misén. Az is-

tentiszteletem megjelentek a bíborosok, az érsekek, püspökök, magas egyházi méltóságok, valamint a diplomáciai kar tagjai. A pápa átvonult a szomszédos kápolnába, ahonnan körmenet keretében vitte át a szent ereklyét a Sixtus-kápolnába. A Szentatya letérdelt Krisztus keresztjének ereklyéi előtt és hosszasan imádkozott.

HELSINKI. Hangő lélszigetnél, amelyet a finn— orosz békeszerződés értelmében Szovjetország tudvalevőleg bérbevett, ma éjjel tízenkét órakor adták át a szovjet hatóságoknak. A délután folyamán husz szovjet repülőgéppel megérkeztek Hangőbe azok az orosz hatósági vezetők és tisztviselők, akik az átvetelt eszközlik. Ugyancsak éjjelkor kezdtek meg az orosz csapatok azoknak a keletfinnországi területeknek elfoglalását, amelyeket az említett békeszerződés a Szovjetnek írtatott.

LONDON. Az angol főváros Charlton nevű negyedében az egyik fémipari gyárban robbanás történt. A robbanásnak három halálos áldozata van.

HELSINKI. Finnországban általános kivételi tilalmat rendeltek el az összes árukra. Az illetékes állami iroda engedélye nélkül semmiképpel sem szabad kivinni az országból.

LONDON. A német—holland határ közelében két német repülőgép lelélt egy angol repülőgépet.

LONDON. Az angol—holland kereskedelmi tárgyalások megegyezéssel végződtek. Vegyes bizottságot alakítottak, amely felváltva Londonban és Hágában ül össze, hogy az egyezmény alkalmazásával kapcsolatban felmerülő esetleges kérdéseket megvizsgálja.

URANIA mindig az élen.

Telefonelövót 12-32

Kék csillag

A 3 győzhetetlen testvér az idegenlégióban.

GARY COOPER legjobb alakítása. 3 (matiné), 5. 7.15, 9.30.

Ha jó ünnepi szórakozást akar, gondoskodjon jegyről még ma



MINT TOROKÖBLITŐ-SZER GÁTAT EMEL AVESZÉLY ELLEN

Félig készen „csempészték” át az óceánon az angolok a Queen Elisabethet

Potemkin-dokkot építettek Southamptonban, hogy félrevezessék a közvéleményt és a németeket

Newyork, március. Minden nap beszámolt a világ legnagyobb hajója, „Queen Elisabeth” Newyorkba érkezéséről. A gőzös átkelése az Atlanti-óceánon ilyenformán már nem újdonság, de ami az utazást megelőzte, azután maga az átkelés és az amerikai kikötőbe való beállása, — igen sok érdekes és eddig ismeretlen titkokat rejtett. Most már kétségtelen, hogy ez a 85,000 tonnás hatalmas hajó az angol kikötőből az esetleges német támadások elől menekült Amerikába. Az angol hajósársaság ezt tagadja, de az összes jelek arra vallanak. Maga az a tény is igazolja az amerikaiak feltevését, — hogy a hajó még nincs is teljesen kész!

Belső berendezése, különleges felszerelése még sok kívánnivalót hagy maga után. Például a hajó belső világítása nincs készen, a legtöbb alsó helyiség üres, bujortalan. A menekülés mellett szól az is, hogy a hajó csupán a legszükségesebb személyzetet hozta magával, utasa pedig egyetlen egy sem volt. Négy száz főnyi személyzet szükséges ahhoz, hogy a hatalmas acélóriást áthozzák Európából Newyorkba. Amint ki tudódott, az angolok minden elkövettek, hogy a „Queen Elisabeth” óceáni átkelését titokban tarssák.

Eredetileg Clydebankben volt, ott építették. Naponta ezer és ezer ember szemlélte. Ebben az angliai kikötőben ugyszólván mindenki tudta, hogy az angol hajózás büszkeségének építkezése mennyit hajadt előre. Köz tudomásu volt az egész környéken, hogy a „Queen Elisabeth” csak öszre készül el s mielőtt a belső munkálatokat teljesen elvégeznék, ezt megelőzőleg ugynevezett száraz dokkba kell a hajót vinni, Southamptonba.

Szöktetik a legnagyobb angol gőzöst

Ez a száraz dokkolás volt a blöff, amivel a hajósársaság, — egyetértve az admiraltással — céltudatosan félrevezette a közönséget. Miután köz tudomásu volt, hogy Southamptonban ilyen nagy szárazdokk nincs, — nem restelték egy Potemkin-dokkot építeni, csak azért, hogy az egész tengerparton elterjedjék a híre, hogy a Queen Elisabeth Southamptonba megy az utolsó simítások elvégzése miatt.

Magától értetődik, hogy az utazás napját és óráját titokban tartották. Valamennyi angol lap az írta, hogy a hajószökítés a legnagyobb mér-

Max Auschnitt bünygyében a kincstár felebbezését jelentett be

Bucuresti. (Rador.) A külkereskedelmiügyi minisztérium jogi osztálya utján tegnap felebbezést jelentett be a Max Auschnitt bünygyében kihirdetett első bírói ítélet ellen. A felebbezésben a kincstár részére megítélt kártérítési összeg felemelését kéri. A büntető ítéletben tudvalevőleg csupán 1 lei erkölcsi kártérítést állapított meg a bíróság a kincstár részére.

Bucurestiből jelenti a Rador, hogy egyébként a covurlui törvényszék átküldte a constantai törvényszékhez az Edgar Auschnitt vagyonának elkobzására vonatkozó iratcsomót is.

tékben sikerült. Erre az állításra azonban rácafol egy amerikai lap, amely a hajó indulásának napján, mint szenzációt kihozta, hogy a Queen Elisabeth elhagyta Angliát és Newyork felé tart...

Az angolok nagyon féltek a német repülőgémadástól. Volt is okuk rá! A Queen Elisabeth indulásáról nemcsak az amerikai újság értesült idejében, hanem a németek is. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy ugyanabban az időben német repülőgépek jelentek meg az angol csatornában. De rosszul kapták az értesítést, mert Southampton környékén lestek a hajóra s miután az nem érkezett meg, egy másik angol gőzöst sülyesztettek el.

A Queen Elisabeth kapitánya sem tudta, hogy

melyik útvonalon halad majd. Egy teljes napig hadihajók kísérték és miután az egész úton se buvár-hajóval, se repülőgéppel nem találkozottak, a hatalmas gőzöst utjára engedték. Ekkor bontotta fel a kapitány az a lepecsételt parancsot, amely előírta, hogy milyen zeg-zugos irányvonalat kell betartania.

Mi igaz a mágneses-akna elleni védekezés sikeréből

A „Queen Elisabeth” Newyorkba érkezését felhasználta az angol admiraltás egy nagyfontosságú és propaganda-bejelentésre. Valamennyi angol lap aznap közölte, hogy a Queen Elisabeth Newyorkba érkezése egyet jelent a mágnetikus akna legyőzésével. Hosszas leírást közöltek arról, hogy egy angol tengerészisztnak és a mellette beosztott fizikusnak sikerült olyan megoldást találni, amely bármely vas-, vagy acélhajó mágnetikus hatását közömbösíti. A leírások szerint a „Queen Elisabeth”-et kábelöv vette körül, amely ellenmágneses hatást fejt ki és így a német bombákban levő mágneses tű mozdulatlan maradt, amikor a hajó elhajadt felette. Ugyanakkor a német admiraltás bejelentette, hogy valamennyi angol hajót ilyen varázsövvvel szerelik fel.

Természetes, hogy az amerikai újságírók a „Queen Elisabeth” parancsokát főleg a titokzatos találmány felől faggatták. Towley kapitány bevallotta, hogy hajója tényleg fel volt szerelve ezzel az új aknavédő szerkezettel.

— És miképpen vált be a találmány? — kérdezte az egyik újságíró.

— Amint látja megérkezünk. De, hogy a találmány jól működött-e, azt csak akkor tudnám megmondani, ha biztosan tudnám, hogy mágneses akna felett elhaladtunk!...

Egyébként a Queen Elisabeth Newyorkba maradt és mintegy százötven ember őrzí, hogy baja ne essék. A biztonságba helyezés a hajósársaságnak naponta átlag mintegy 300 ezer leibe kerül, ennyit kell fizetni kikötői címén minden napért, amit a Queen Elisabeth Newyorkban köt. De ez még biztosításnak is megéri, mert a hajó építése több mint kilencmilliárd leibe került!

N. K.

A mai katolikus feltámadási ünnepségek körmenetének rendje

A plébániahivatal kérése az útvonalon levő házak tulajdonosaihoz

Mint ismeretes, szombaton délután hat órakor tartják meg Aradon a feltámadási körmenetet, amely mint minden esztendőben, ezalkalommal is a város főútvonalán, egészen a városházáig és vissza, a minorita templomig vonul. A római katolikus plébánia hivatal felkéri a körmenet útvonalán lévő házak tulajdonosait és lakóit, hogy a körmenet alkalmával világítsák ki a házak ablakait.

A vármegyei prefektúra és a városháza épületét ezalkalommal ismét kivilágítják, hogy Krisztus feltámadásának ünnepét méltóképpen ünnepelhessék a római katolikus egyház husvéti ünnepén is. A körmenet alkalmával máskülönbösen díszegyenruhás és díszsisakos rendőrök látják el a rendfenntartást, hogy a körmenet zavartalanul folyhasson le az útvonalon, amelyen a forgalmat is beszüntetik a körmenet ideje alatt. A feltámadási körmenet sorrendje ezalkalommal a következő lesz:

I. oszlop: Diszrendőrök. 1. Keresztvivők. Gyertyavivők. 2. Napközi Otthon növendékei. 3. Állami elemi iskolás fiúk és leányok. 4. Katolikus főelemi iskola. Énekkarral (Láng István). 5. Katolikus fiúliceum. Állami középiskola. 6. Zárdai tanintézetek (elemi és gimn.) Énekkarral (Castilla növ.) 7. Állami leányliceumok. 8. Katolikus tanoncleányok. 9. Katolikus tanoncfiúk. II. oszlop: 10. Micalacai hívek. zászló alatt. 11.

Kádas és Szilvássy-telepi hívek. III. oszlop: 12. Kántor és énekesei. 13. Czimadia társulat. 14. Székely lánvok. 15. Jézus szíve társulat. 16. Rózsafüzér egyesület. 17. Szent Ferenc III. rendje. 18. Katolikus Nőszövetség ifjusági tagozata. (leányklub) és Szociális Misszió. 19. Női Mária-kongregációk: Szent Ágnes, Szent Margit, Szent Erzsébet és Immaculata kongr. 20. Jézus szíve énekkar. 21. Kolping egyesület. IV. oszlop: Oltár-egyesület. Baldachin-vivők. Papság. Ministránsok. Oltáriszentség. Oltáregyesület. V. oszlop: Katolikus Egyházközség. testvéregyházközségek kiküldöttei. Katolikus Kör. Katolikus Daloskör. Népszövetség Szociális szakosztálya. Credo-egyesület. Egyesületekhez nem tartozó férfiak és nők.

Teleki Pál gróf magyar minisztereinek Mussolinival és Cianoval folytatott Rómában megbeszéléseket

Róma. (Rador.) Teleki Pál gróf magyar minisztereinek kedden este Triestbe érkezett, hol a hatóságok vezetői fogadták. Két nap múlva Teleki gróf Firenzébe, majd pénteken Rómába utazott. Az olasz fővárosban Teleki gróf megbeszélést folytat a Duceval és Ciano gróf külügyminiszterrel.

CORSO:

MA PREMIER!

8. 5. 7. 15. 9. 15

A filmgyártás diadala. A legmegrázóbb erőtű film, telve izgalommal, szépséggel, grandiozitással, emberi hősiességgel és gyengeséggel:

Az indián brigád

Főszerepben: JOHNE WAYNE — CLAIRE TEWOR

„Az északi nyugati átjár” című világhírű regény egyik legérdekesebb és legizgalmasabb részének hatalmas filmváltozata. Izgalmasabb és emberibb, mint a „41-es Brigád.” A CORSO-ban tökéletes hangleadás, mert minden jó film csak így élvezhető.

Ul Paramount hirdető.

U: Paramount hirdető.

A TRÉNING

Irtta: Márai Sándor

A száznegy napon, amikor a finnek vérben, vérben és vasban küzdöttek, hogy végül fájdalom módon elveszítsenek a túlerővel szemben területeket, de megmentsék a maguk erejéből a nemzetet, nem hangzott el egyszer sem olyan nyilatkozat, mintha ez az életében, becsületében, sorsában megtámadott nemzet lemondott volna az olimpiai játékok rendezéséről. Föltehető, hogy a finn népek és vezetőinek e száznegy napban más gondjuk is volt, mint az olimpiai stadion építése, szállodák és férőhelyek előkészítése, bajnokok edzése s más ilyen szép és békés feladatok, melyek velejárnak az olimpiai verseny készületeivel. A szállodákat nem építették a száznegy napon át Finnországban, hanem rombolták, a stadiont kihívították az ország egész területében s száznegy napon át minden finn nő és férfi beállott bajnoknak a szó olimpiai értelmében s másként is úgy, ahogy soha nép még nem küzdött díjért: a finnek nem babért akartak, hanem megmenteni az életet és egy életformát, melynek gyűjtőneve az európai civilizáció. Minden okuk meglett volna, hogy lemondják az olimpiai játékokat. Európának is más a gondja e pillanatban, mint a békés mérkőzés, a magasugrás, diszkoszvetés és marathoni futás. A bajnokok nem rudat ugranak át mostanában, hanem drótakadályokat, nem diszkoszot vetnek, hanem kézigranátot s nem marathont futnak, hanem járőrbe mennek előre, vagy hátra, éjszaka. Nincsen tulságosan játékos kedve e pillanatban Európának. De a finnek a száznegy napban sem mondták le a játékokat. S a finn olimpiai rendezőbizottság elnöke most a békekötés órájában nyilatkozott, hogy még mindig biznak és remélik — mit remélnék? ... Csak azt, hogy most mikor sikerült elhárítani a „közbejött akadályokat“ talán mégis megtartják e nyáron Helsinkiben az olimpiai versenyt.

Ami ez a nép művelt egvedül, néhány ezer svéd és norvég önkéntes segítségével, valamelyes amerikai és svéd pénz támogatásával, néhány száz — ha ugyan volt annyi — francia és angol bombavető repülőgép alkalmi kölcsönével, magárahagyatva a száznegyvenmillió támadóval szemben, amely tankok és repülőgépek ezreivel, emberek millióival rontott neki a Mannerheim-vonal erősítéseinek, a morénáknak és a finn tavaknak: amit ez a nép művelt száznegy napon át, negyven- és ötvenfokos hidegben, egvedülálló tünemény az emberi történelemben. Mert nemcsak a finn városokért harcoltak. Nem csak a finn szabadságért veredtek. Minden kis nemzetért harcoltak, érted és érettem harcoltak. Azért harcoltak, hogy Európa megmaradjon Európának minden hibáival és nagyszerű eredményeivel, minden bűnével és igazságtalanságával s ugyanakkor minden összhangjával, mély rendjével és nemes erkölcsével.

Megtartják-e a versenyeket, vagy sem, milyen lesz Európa ezen a nyáron? — ki tud erre ma felelni? A finnek ezt felelik, még véresen, kötéssel homlokukon, lihegve, füstölő puskacsővel kezükben: „Reméljük, hogy megtartjuk nyáron a játékokat.“ Ez a vak hit olyan erős, olyan félelmes és elszánt, hogy láttán és hallatára megdöbben az ember. Igen, így kell élni és halni: lehet másképp is, csak nem érdemes. A házat felgyújtják s hinned kell, hogy tavaszra új házat építessz, erősebbet a régivel. Vad önkény dúlja fel a hájat, mely hazád és életed értelme s hinned kell, hogy néhány millióan, egvedül, elhagyatva, a világ egyik legnagyobb hatalmasságával szemben meg tudod védeni ezt a házat, nem dobod oda az emberi együttélés kialakult rendjét és viszonylagos békéjét egy ázsiai kísérlet támadásának. Elvállaltad az olimpiai játékok rendezését s a „közbejött akadályok“, ez a meglekes, szerény intermezzo, ez a váratlan közjáték, hogy a száznegyvenmillió szomszéd megtámadja a négy millió finn nemzetet, nem tudja megingatni hitedet, hogy amire vállalkoztál, azt becsülettel teljesíted is, nyáron lesz szálloda, bajnok és stadion, jöhet a világ és tisztelgethet a finn lobogó előtt. Eljön a világ? Ez nem a finnek dolga. Ha olyan erővel és becsülettel vállalja mindenki szerepét, mint a finnek, talán lehet még béke is e nyáron. Minden lehetséges e világban. A finnek megmutatták.

Igy még nem készült nép olimpiai játékokra, ez bizonyos: így még nem trenirozott nemzet, amelynek minden fia és leánya felcsapott száznegy napon át atlétnak s amit edzésben mulasztottak, kipótolták elkecsereedett tüdőben, kítartásban, vak halálmegevetésben. Bajnokaik közül sokan elhul-

lottak s száz- és százezer férfi és nő állott be helyettük a sorba, vállalva a lehetetlent, minden atléta-mutatványról félelmebbet és valószínűlenebbet, minden versenyről izgalmasabbat és magasabbat: vállalták azt, hogy egyetlen óriási stadionná avatják száznegy napon át Finnországot, stadionná, ahol egy nép küzd becsületéért, életéért és a békés emberi együttélés nagy díjáért. Ez a tréning, mellyel a finn nemzet készült fel az olimpiai játékokra, híres lesz, amíg az emberek gondolkoznak és emlékezni tudnak. Ahogy itt város és falu, halász, vadász, favágó, ügyvéd, pincér és kubikus egy pillanat alatt megértette, hogy nincs alku és nem lehet választani, ahogy kétszázezer ember megállított millió hadsereget, ahogy tizenötezer hősi halott utját állta tankok ezreinek, hadosztályok tucatjainak, ahogy kétszázezer ellenfelet fektetett vállra a finn hőmezőkön ez a hadsereg, amelynek minden egyes katonája ötvenszeres túlerő ellen harcolt: ez volt a tréning, amelyet még nem látott a világ. Nincs díj, nincs elismerés, nincs tisztelgés, amely ezt a „készülődést az olimpiászra“ méltatni tudná. A világ nem tehet mást e bajnoki teljesítmény láttán, csak azt, hogy hallgat s nem árt az sem, ha

Márton Aron püspök intézkedései a római katolikus egyházmegyéje mély gyászáról

Majláth Gusztáv Károly gróf, címzetes érsek, volt transylvániai katolikus püspök temetése alkalmából

Alba-Iulia (Gyulafehérvár.) Majláth Gusztáv Károly római katolikus püspök temetésére Márton Aron gyulafehérvári püspök megtette a szükséges intézkedéseket. Megható körlevélet küldött papjainak és híveinek s abban történelmi magaslatról méltatja a nagy halott elvévülhetetlen érdemekben gazdag életét s elérékenyülten vesz búcsút tőle az ardeali (erdélyi) katolikusok nevében.

Márton Aron püspök kérésére a temetés március 26-án lesz Budapesten,

hogy a nagyheti templomozási kötelezettségek alól felszabadultak mennél többen vehessenek részt a temetésen: egyháziak és világiak az ardeali (erdélyi) részekből, melyeknek 40 éven át volt a megboldogult püspök, el nem felejtendő egyházfejedelme. Márton Aron püspök, bár gyengélkedik, de

okvetlenül elkíséri utolsó útjára kimagasló elődjét, helynökével: Sándor Imrével együtt.

A káptalant is az alba-iuliai (gyulafehérvári) kanonokok közül töben fogják képviselni, az alba-iuliai (gyulafehérvári) papnevelőt Péter Antal, Faragó Ferenc és Baráth Béla képviselik. Az ardeali (erdélyi) katolikus Státus nevében Gyárfás Elemér szenátor vezetése mellett népes küldöttség fogja leróni a hálás kegyeletet a ravatalnál, amelyet a budapesti koronázó templomban állítanak fel.

Hír szerint a kormány, hogy az általános részvét megnyilvánulását semmisse akadályozza, megkönnyíti a kérelmezőknek az utlevelek kiadását, s így valószínű, hogy még a Székely földről is sokan lesznek jelen a temetésen.

Egyébként Márton Aron püspök az egyházmegye mély gyászának külső kifejezésére a következőket rendelte el:

1. A szomorú hír vételétől a temetés napjáig bezárólag a plébániák, iskolák, intézmények épületeire (a templomok kivételével) kitűzendő a gvászlobogó.

2. A templomok összes harangjai Nagyszombat déltől kezdve a temetés napjáig a déli harangszó után és a temetés idején félóra hosszat szóljanak. A híveket a szószékről hívják fel a buzgó imádkozásra.

3. A nagy halott lelkiüdvéért a következő szentmisék végzendők:

a) Minden egyházmegyei pap három szentmisét mond.



szégyelli magát. A finnek egyébként nem kérnek babért, sem elismerést: hallgatnak s valószínűleg meg van a véleményük a világról, bártról és ellenségről egyformán. Hallgatnak és gyorsan rakodni, takarítani, építeni kezdenek. Dolguk van. Fel kell építeni egy országot s készülni kell az olimpiászra.

b) A Székesegyházban a temetés napján, valamint a hetedik és harmincadik napon ünnepélyes gvászmisét mondanak.

c) Minden plébánia-templomban a temetés napján ünnepélyes gvászmise tartandó Liborával.

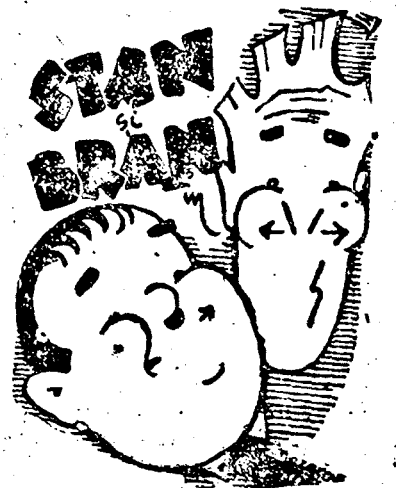
Gróf Majláth Gusztáv Károly ardeali (erdélyi) püspök földi maradványait nagypéntek délelőttjén 10 órakor ravatalozták fel a farkasréti temető halottas házában, ahol a holttest husvét hétfőjén délután 6 óráig marad. Ez idő alatt a közönség búcsút vehet a katolikus egyházi élet nagy halottjától. Husvét keddjén átszállítják a holttestet a budavári koronázó templomba, amelynek szentélye előtt díszes ravatalra helyezik. Délelőtt 10 órakor kezdődik az ünnepélyes rekviem, majd a Regnum Marianum székházának kápolnájába szállítják a koporsót és annak kriptájában helyezik örök nyugalomra.

FORUM FILMSZÍNHÁZ.

Telefon 20-10

MA PREMIERI

El akarja Ön felejtetni minden gondját? Akar Ön két órán keresztül nevetni? Ha igen, akkor nézze meg az évad legkacagtatóbb vigjátékát



Az isteni repülőök-

et. — Uj FOX hirdó a legújabb háborus eseményekkel és szines MICKY MOUSE pótműsor. — Előadások 5. 7. 15. és 9. 15. kor. — 3-kor matiné olosó helyárrakkal.



ARADI KOZLONY

Aradon: 11-51. Szegényes, KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal
ARAD, HUl. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Évesre 840 lei Negyedévre 210 lei
Félévre 420 " Egy hónapra 70 "

Asszonyvonal, 1940

Végre egyszer már örvendetes hír is érkezik a harcokról. Nem tudom azoknak, akiket közelről érint a hír lényege, tényleg öröme, vagy csak nekünk az, akik távolról az érkező szenzációkat lessük. De a szövetségesek gondos hadvezetősége figyelmeztet fordít azokra is, akik talán kellemetlenül érzik magukat a hír hallatára, mert szabadkezet biztosít számukra: döntsenek ki saját husvéti időtöltésük felől.

Ugyanis, mint már az elmúlt nap hallhattuk rádiókon, olvashattuk újságokban, hogy az angol hadvezetőség intézkedésére Franciaországba utazhatnak azok az angol hölgyek, akik igazolni tudják, hogy férjük vagy hozzátartozójuk a fronton teljesít szolgálatot és a husvéti ünnepeket együtt töltethetik velük. Ez körülményből — szakértői vélemény szerint — annyit jelent, hogy tíz-tizenöt ezer nő keresi fel az úgynevezett „asszonyvonalon” gyermekeit, atyját, testvérét. Főként a számból minimálisan nyolc-tízezer esik a feleségekre, akik már nagyban hozzá is készültek a franciaországi kiránulásra. Ilyenkor meggyőződhetünk a feleség, hogy szeretett ura tényleg a fronton van-e, egészséges, jól néz ki, mindezen körülményekben tehát a személy, akitől félteni kellene, egyszerűen kis környezettanulmányt lehet folytatni a férjéről közelében. További kilátások is vannak: meg lehet érdeklődni a husvéti ünnepről, esetleg el is lehet roszálni, ki lehet békülni, össze lehet menni és mindent a hadvezetőség jóváltóval. Az angol hadvezetőség azonban nem azért híres övatosságáról, hogy csakugy, minden további nélkül hozzon ilyen intézkedést, fontos pontja a látogatást engedélynek, hogy az asszony csak akkor élhet látogatást fogával, ha a férje, aki a házat szolgálja távol időznie beleegyezik ebbe. Így azután semmi szemrehányás nem érheti a nagyvezért — minden férfi szabadon választhat: kelle-e husvétkor a felesége, vagy sem...?

A nagyvezérkarban bizonyára van egynéhány olyan férfi, aki jónak látja ezt a záradékot a rendelésbe belevenni: de vajon melyik férfi meg ma is élni ezzel a jogával? Hiszen, akkor több végleg kintrekedni a fronton, mint valaha is hazamenni... A feleségek természetesen örülnek ennek a Maximot-vonalbeli látogatásnak... Végre is egyszer lehetnek magukról azokat a gázmaszkokat, amiket otthon állandóan hordanak kell, végre nem kell rettegniük az oltásos repülőgépek támadásaitól... A harcias otthonból wendekre mehetnek a békés frontira... (hár-)

IDŐTÖLTÉS. Derülőre halló idő és a hőmérőnkkel emelkedése várható.

Mihai nagyvajda a semmitűzők egyesített tanácsának ülésén. Bucharestből jelentik: Öfensége Mihai nagyvajda jogi tanulmányai során tegnap résztvett a semmitűzők egyesített tanácsának ülésén. A trónörökös tegnap délután 3 órákor Damanceanu ezredes, Gruta tanár és három osztálytársának kíséretében megjelent az igazságügyi palotában, ahol Radulescu semmitűzők főnöke fogadta. A trónörökös és kísérete az első padban foglalták helyet és ezután megkezdődött a tárgyalás. A semmitűzők bírái vörös színi talárban, az ügyvédek pedig szokásos fekete talárjukban vettek részt: a tárgyaláson. A per tárgyait a guademesterházai (Gödemesterháza) uradalom fellebbezése képezte. A perbeszéd elhangzása után a trónörökös és kísérete eltávoztak az épületből.

Ciano áprilisban Budapestre látogat. Az olasz külügyminiszterhivatalban kijelentették, hogy Ciano gróf külügyminiszter a jövő hónap folyamán Budapestre utazik, hogy visszaadja Csáky gróf magyar külügyminiszter olaszországi látogatását. (Curcutul).

A svéd hadsereg új vezérkari főnöke. Stockholmól jelentik: Persyrlan altábornagy, a svéd hadsereg vezérkari főnöke és Gyllenskierna vezérőrnagy, svájsági felügyelő az év október 1-én távozik a hadsereg kötelékéből. A svéd hadsereg új vezérkari főnökévé Ivar Holmqvist vezérőrnagyot, svájsági felügyelővé pedig Henry Peyron ezredesét nevezték ki.

Halálos ítélet Bagdadban. Bagdadból jelentik: A haditörvényszék határa néjtte Hussein Pavzát, Ruszan Haidet volt pénzügyminiszter gyilkosát. A férfi ötéves börtönt, köztük Ibrahim Kamal volt pénzügyminisztert, ítélték.

Finnország köszönete a Népszövetségnek. Genéből jelentik: Finnország népszövetségi megbízottja jegyzéket nyújtott át a Népszövetség főtitkárságánál. A finn kormány köszönetet mond azért a segélyért, amelyben Finnországot részesítették. A finn kormány arra kéri a genfi testületet, hogy továbbra is segítse meg az ország felépítésében.

Új pápai bélyegek és pénzek. Néhány nappal ezelőtt forgalomba kerültek az új pápai bélyegek, amelyek XII. Pius pápa képe és cimere van. Az értékes bélyegsorozaton a Vatikán jelzései, XII. Pius pápa portréja és cimere, valamint a jelvénye különböző színekben látható. Hasonlóképpen most kerültek forgalomba az 1939 dátumot viselő XII. Pius-pénzek. Az új érmék 800.000 líra értéket képviselnek.

Különleges adót rónak ki a Belgiumban lakó idegenekre. Brüsszelből jelentik: A belga kormány a szenátus elé törvényjavaslatot terjesztett, amelynek értelmében különleges adót vetnek ki a Belgiumban lakó idegenekre. A törvény arra kötelezi azokat az idegeneket, akik naturalizáltnál akarják magukat, hogy tíz éven ezert jelentős megváltást fizessenek.

Kanada menedékét ad százezer finn hajléktalannak. A kanadai kormány bejelentette, hogy a Szovjetunióhoz átadandó területekről elmenekült lakosság egy részét hajlandó befogadni. Ugy tervezte a kanadai kormány, hogy Ontario-állam északi részében százezer finn menekültet telepít le.

Elhunyt Nemes Albert gróf nyugalmazott magyar rendkívül követ. Rómából jelentik: Nemes Albert gróf, nyugalmazott rendkívül követ és meghajmazott miniszter Rómában 74 éves korában elhunyt. Éveken keresztül ő képviselte a magyar királyságot a Vatikánban.

Március-havi légvédelmi előadások

Március 23-án: VII. kerület 8-8.50 P-J betűig, 9-9.50 K-O betűig, 10-10.50 P-U betűig.

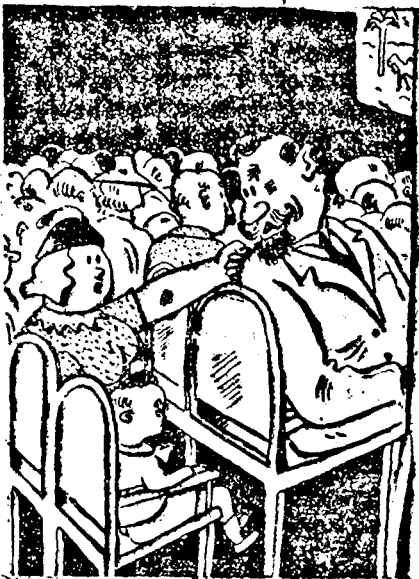
Március 24-én: 10-11-ig az állami hivatalok tisztviselői, a városháza, a vármegyeháza, a rendőrség, a kataszteri hivatal, a folyamternökség és a magán-tisztviselők részére rendeznek légvédelmi előadást. 11-12 óráig a törvényszék és ügyvédekamara, a kereskedelmi-, földművelésügyi- és munkakamara, a XI. kerület, a pénzügyigazgatóság, a társadalombiztosító intézet, az erdőmérnökség és a többi hivatalok tisztviselői számára tartanak előadást.

Egy amerikai újságíró kalandja Japánban. Tokióból jelentik: James Young újságíró az Agence Internews tokiói tudósítóját a japán hatóságok hat hónapi fogságbüntetéssel sújtották, mert állírokhoz zott forgalomba. Az ítélet végrehajtását felfüggesztették, mert az újságíró megígérte, hogy megváltoztatja magatartását.

ÉLETBELÉPTETIK A NŐK NYUGDIÁT ANGLIÁBAN. London, (Rador). Csütörtökön írták alá azt a törvényt, mely július elsején lép életbe és amelynek értelmében minden idős, egyedülálló nő és özvegy nyugdíjat kap Angliában. Ugy tudják, hogy ebbe az új nyugdíjtörvénybe, amely 60. évben állapította meg a kezdő korlátárt, háromszáz ezet nő tartozik.

Haltenyésztési tanfolyam. A Nemzeti Állattani Intézet és az országos halászati központ közli, hogy március 26. és 30. között haltenyésztési tanfolyamot tart Timisoaran (Temesvár). A tanfolyamot gyakorlatilag is bemutatják a tavak és a folyók vizék halainak tenyésztési módjait. A tanfolyam gyakorlati része két kirándulással lesz egybekötve március 29. és 30-ikán. A tanfolyam résztvevői meglátogatják a banloc-i (Banlak) uradalom ponty- és a resicai (Resica) uradalom pisztráng-halastavát. A tanfolyam megnyitása dr. Marta Alexandru timistartományi királyi helytartó jelenlétében történik meg március 26-án, kedden délelőtt kilenc órákor a Kereskedelmi Liceum nagytermében. A tanfolyamok ingyenesek és résztvehetnek azokon földművelők, erdőgazdák, gazdaszók, állatorvosok, haltenyésztők és mindazok, akiket a haltenyésztés érdekelt.

Moziban



Kérem, köhögjön kicsit halkabban, mert a harskám nem hallja a filmet...

Külföldi sajtótudósítók disztrakomája Giurescu sajtóminiszter tiszteletére

A külföldi lapok Romániában működő munkatársainak egyesülete estebedet adott Constantin Giurescu propagandaminiszter tiszteletére és az estebeden a miniszteren, Radulescu vezérjtkáron, I. Dragun, Teodor Sojacoglun a Rador igazgatóján, Vladimir Ionescu sajtóigazgatóon, Sergiu Lécán és Poienaru Bordean kívül a következő külföldi hírlapírók vettek részt:

Armedani (Stampa), Ambrusi (egyiptomi sajtóirtasé), Baldaserni gróf (Hamburger Fremdenblatt), dr. A. Berkovitz Y. Cahen Frank (Paris Midi), M. Castagné (Havas úgynökség), Sakir Cecen (Ulus), M. Charov (Tas), V. Chovejov (a szovjetkövettségnek sajtóirtaséja), J. Cristoph (Frankfurter Zeitung), Choppin de Janvry (a francia nagykövetség sajtóirtaséja), L. Costomilis (Echnos Echniki), G. Costa (olasz sajtóirtasé), K. Gebauer (Sud-Ost Echo), dr. Gillsel (Wesp Deutscher Beobachter), Gyárfás László (Magyar Távirati Iroda), K. Gyr (Baseler Nachrichten és Neue Berner Zeitung), E Guerive (Agence Economique et Financiere), H. Henrich (Europa Press), L. Hermann (Paris Soir), G. Horia (Fournier úgynökség), L. Kirschen (Daily Telegraph, Financial Times és Daily Sketch), von Knipphausen gróf (Deutsche Allgemeine Zeitung), dr. Kovács Jenő (Newyork Times), Laycock (Christian Science Monitor), M. H. Lovel (Reufer), Mac Laren (Echange Telegraph), G. Mergl (Schlesische Tageszeitung), P. Mertens (belga sajtóirtasé), I. Nedeja (L'Intréneigant és Le Journal), M. Ober (Heidebelger Nachrichten), A. G. Pember (brit sajtóirtasé), Derek Parnmore (Exchange Telegraph), M. Petrovici (a jugoszláv sajtóirtasé), V. Proici (bolgár sajtóirtasé), R. Promprejn (német sajtószolgálat), von Rigen (német sajtóirtasé), Cedrik Saher (Daily Mail), dr. K. Sicker (DNB), Schiavi Lea kisasszony (Tempo, Oggi), dr. I. Schmerz (Bern Bund), R. Schoben (Eildienst), I. Schumacher (Der Mittag, Köjnische Zeitung), S. Souartini (Popolo d'Italia), F. Stevens (Unked Press), Z. Tomici (Vreme), Kurt Theil (Völkischer Beobachter), L. Hevenin (Le Temps), M. Valaperta (Regime Fascista), F. W. Voss (sajtóirtasés, a német követség), D. Walker (Daily Mirror), A. Wisó kisasszony (The Observer), dr. Wissenfeld (DNB), Yu Houo-Joel (a kínai sajtóirtasé). Az első felköszöntő Frank Stevens, a külföldi újságírók egyesületének elnöke mondotta, akinek a szavaira Giurescu propagandaügyi miniszter válaszolt.

GEORGESCU TÁBORNOK A NEMZETI GÁRDÁK ORSZÁGOS FŐPARANCSNOKA ARADON. Március 24-én érdekes előadás színhelye lesz az aradi közművelődési palota. Georgescu Petre tábornok, a Nemzeti Gárda országos főparancsnoka érkezik Aradra, hogy előadás keretében ismeresse a Nemzeti Gárdák irányításának kérdését. A belépés díjtalan.

Elkészült a vádirat Gruber Lajos magyarországi nyilasképviselő ellen. Budapestről jelentik: A budapesti ügyészség elkészítette a vádiratot Gruber Lajos nyilasképviselő bünyében. A letartóztatott képviselő államfelforgató törekvésekkel, egy rendbeli súlyos testisértés vétségével, zsarolás büntetésével, zsarolás kísérletének vétségével és két rendbeli személyes szabadság megsértésének vétségével vádolják. Gál Csaba képviselő ügyében ugyancsak elkészült a vádirat. Azzal vádolják, hogy résztvett a nyilaspárt eszmenedék szervezetében.

Gaál Franciska visszatér Budapestre. Budapestről jelentik: Gaál Franciska, aki három év óta Hollywoodban tartózkodik, kijelentette, hogy visszatér Európába. Gaál Franciska április első napjaiban érkezik Budapestre és a Vigszínházban egy operett főszerepét játssza el. Szereplésének befejezése után férjének birtokára utazik, ahol őszig marad, aztán pedig visszatér Newyorkba, mert a Broadway egyik színháza hoz szerződés köti.

Gyilkosság Oraviban (Oravica). Oravica (Oravica) városnak véres szenzációja van ismeretlen tettes meggyilkolta Klotz Mihályné. 64 éves találkahely-talajonoshói. Az idős asszony, akinek vilharos előélet volt, legutóbbi szobát bérelt, amit találkahely céljaira adott bérbe. Néhány nap óta a szomszédoknak feltűnt, hogy az öreg asszony nem hagyja el lakását. Élesítették a rendőrséget és detektívek érkeztek a helyszínre, akik feltörték a lakás ajtaját, ahol megdöbbenő kép tárult szemük elé. A szobában ahol véres dulakodás nyomai voltak láthatók, ott feküdt az öreg asszony életelen teste. Az asszonyon folytatás nyomait fedezték fel, fején súlyos tárgytól eredő ütéseket. Megálapították, hogy vasalóval ütötték fejbe és az utlenyomatok arra engedtek következtetni, hogy a gyilkosságot nő követte el, akivel minden bizonnyal Klotzné összeszólkoszott. A rendőrség megkeresésére Aninán letartóztattak egy 27 esztendőes kéteshírnőt, akit a gyilkosság elkövetésével gyanúsítanak. A nyomozás érdekében a nevét egyelőre titokban tartják, a vizsgálat folyik.

HUSVÉTRA házi sonkák, házi hol-bász és fiatal bárány Eibenschütz hentes üzletében, Str M. Corvin 5.

Miért bagyta el biztos kikötőjét a „Queen Mary” és a „Mauretania”?

Newyork. Jelentették, hogy a „Queen Mary” és a „Mauretania” nevű angol óceánjárók, amelyek már huzamosabb ideje a new-yorki kikötőben tartózkodnak, megtették az előkészületeket az azonnali indulásra. Amint az természetes is, utjuk célja ismeretlen. Azt hiszik, hogy Ausztrália irányába veszik útjukat. A kikötő munkásai több halót megrongáltak, úgyhogy a rendőrségnek közbe kellett lépnie. Nagybritannia washingtoni nagykövete ezért személyesen Newyorkba utazott. (Curentul.)

London. (Reuter.) A Mauretania és Queen Mary óceánjáró gőzösök tegnap délelőtt elhagyták a new-yorki kikötőt. A két angol óceánjárót csapatszallítókra fogják felhasználni. Először a Mauretania majd két órával később a Queen Mary indult el. A két hatalmas gőzös ausztráliai csapatokat szállít Európába.

— A Kolping-egyesület vezetősége felkéri egy a rendes, mint a pártoló tagjait, hogy a szombati feltámadási körmeneten minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjenek. Jelenkezés az egyesület helyiségében délután fél 6 órakor ahonnan zászló alatt testületileg történné a felvonulás.

— Felmentette Németh Kálmán dr. plébánost a cernăuți-i katonai törvényszék. Németh Kálmán dr. vornicen. (Józsefalva) plébános államellenes magatartás vádjával került a cernăuți-i katonai törvényszék elé. Rövid tanácskozás után a katonai törvényszék Németh Kálmán dr.-t felmentette a vád és annak következményei alól.

— Háromhónapi fogházra ítélték egy gépkocsivezetőt, aki halálragaszt egy tízéves treiscaune-i (Háromszék) kislányt, Stf. Gheorghie. (Sepsiszentgyörgy). A stf. Gheorghie-i (Sepsiszentgyörgy) törvényszék Picu-Matei büntetőtanácsa most hirdetőt ítéletet Knall Johann brasov. (Brassó) gépkocsivezető ügyében. Beszámoltunk róla, hogy az ügyészség gondatlansághoz okozott emberölés és súlyos testi sérítés címén emelt vádat a gépkocsivezető ellen. A vádirat szerint Knall az elmúlt év január 12-én a stf. Gheorghie-i (Sepsiszentgyörgy) Tihanyi borszállító cég gépkocsiját vezette Köröspatak (Treiscaune (Háromszék) megye) közúton keresztül. Az egyik uccakeresztesdésnél a tehergépkocsi elütötte egy mellékutcában kiforduló szánköt. amelyen Tischler Anna 10 és Kurta Tekla 11 éves leánykák ültek. A szerencsétlenség következtében Tischler Anna azonnal meghalt, míg rátnője lábát törte. Az ügyészség ezért emelt vádat Knall ellen mert a közúton keresztül meg nem engedett sebességgel haladt és az utkeresztesdésnél nem dudált idejében. Az elmúlt héten megtörtént tárgyaláson kihallgatták a tanukat, akiknek egyrésze terhelő vallomást tett. A magánvád képviselői azonban a tárgyaláson kitértettek, hogy nem támasztanak semmiféle kártérítési igényt a gépkocsivezető ellen, mert meggyőződésük szerint az nem volt oka a szerencsétlenségnek. A terhelő bizonyítékok alapján a törvényszék háromhónapi fogházra és 3 ezer lei pénzbírságra ítélte Knallt. A törvényszék a büntetésbe beszámította a vizsgálati fogság 23 napját.

— Elcsúsztak a hetilapc szarkáját. A pénteki hetilapc alkalmával az aradi állatvásártérnen tettenérték Lakatos Gusztáv ismert cigány zsebtolvajt, aki Baba Tódor Lahovari-uccai lakos zsebéből négyezer leit akart kilopni. Az elfogattat kihallgatása után átkísérték az ügyészségre.

— Galati-on 2500 lelei emelkedett vagononként az árpa ára. A gabonapiac tegnap a brailai és constantai kikötőkben eseménytelen volt. Galati-on az árpa 2500 lelei emelkedett vagononként és így 49.500 leleért cserélt gazdát.

— Rendőrségi hírek. Az elmúlt éjszaka folyamán betörők jártak Podrumar Dumitru, aradi szabómester műhelyében. Az eddig még ismeretlen tettesek egy öltönyre való szöveget loptak el. A betörők kézrekerítésére megindult a rendőri eljárás. — Horváth Róza, Ioan Russu Sirlany-ucca 1. szám alatti lakos bejelentette az aradi rendőrségen, hogy 24 éves Pál nevű fia napok óta nem tért haza lakására. Az elünn felkutatására a rendőrség bevezette a vizsgálatot.

— A ruházati- és textilcélú aradi munkások tagozata ezúton kéri fel aradi és aradmegyei tagjai közül mindazokat, akik ezideig nem kapták még kézhez meszkönyveiket hogy a hírtükükben levő sárga, vagy piros színű igazolólappal jelentkezzenek a céhvezetőség folyó hó 27-én, este 8 órakor Str. Bratianu No. 18. tartandó ülésén, mivel a jövőben ezek a meszkönyvek és iparigazolványok csakis a céheken keresztül lesznek átvethető a munkakamarától. A munkügyi minisztérium rendelkezései alapján, fenti céhbe a következő iparágak tartoznak: férfiszabók, nőiszabók, női és férfikalaposok, fehérmű varrónők, himzőnők, kötszővőmesterek, esernyőkészítők, paplanosok, sapkakészítők, paszományosok, szövőmesterek és tűzőkészítők.

— TIZENÖTEZER ANGOL NŐ TÖLTTE A HUSVÉTOT A NYUGATI FRONTON. Jelentették, hogy az angol hadvezetőség bevezetésével ugynevezett assz. szonyvonatokat indítanak Angliából Franciaországba, hogy az angol nőlegyek telkereshessék hozzátartozóikat, akik frontszolgálatot teljesítenek. A vonatot nyolc utazási iroda szervezte és körülbelül 6000 lei értékű valutába került egy személy részére. Ha két nap helyett egy hétig akar Franciaországban maradni, akkor 8000 lei az utazás viszont ha a Rivierára akar menni, akkor 12.000 leibe kerül. Ezt a vonatot csupán azért engedélyezték, mert nem tudnak több angol katonát szabadságra küldeni, mint 15 ezer személyt. Erőreleg 60 ezer Tomlynak kellett volna hazatérnie, de nincsen elegendő vasúti kocsi, hogy zavartalan közlekedést bonyolíthassanak le.

Amerikai fellépés

Buenos Airesből jelentik: Az egyik nagy autócég egy rendkívül érdekes újítást vezetett be az eladás terén. Olyan szép leányoknak, akiknek esélyük van a férjhezmenetelre, ingyen bocsát rendelkezésükre egy-egy szép luxusautót, hogy így könnyebben „főzzék” meg a tövedbshellüket. A pompás luxusautót ingyen és bérmentve azonban mindössze hat hónapra bocsátják a szende szépség rendelkezésére. Ha ezalatt az idő alatt nem sikerült előnie a nagy célt, akkor nyilatkoznia kell: megtartja-e az autót — ebben az esetben azonnal meg kell kezdenie a résztulajdonosát — vagy nem reflektál arra tovább. A legérdekesebb mondatnak a legfrappánsabb ebben az új üzletben az eredmény. A mítsem sejtő „pallkra” valóban nagy vonzerőt jelenthet a szép autót, mert amíg a szálaló sétatárgó szépeket allig.all. hogy éppen észreveszik, az autóbán továbbáldó szép leányok után távra marad a szájuk. A siker ennek megfelelő. Száz leány közül, akik igénybevették az ingyenes autót — mind a száz megtartotta a kocsi. A cég azonban kíváncsi volt a leányok szempontjából is az eredményre és ezért utánajárt a dolognak. Kiderült, hogy kilencvenöt délamériai szépség valóban révbé jutott a luxusoci-sci révén, míg ötnek ez nem sikerült. De ez az öt leány is szőgyelte a balsikert és inkább nyögik most a részleteket, semmint hogy bevallják, hogy nekik nem sikerült az, ami kilencvenöt másik társnőjüknek olyan könnyen bevált.

— A Societatea pensionarilor publici si particulari din judetul Arad, Str. Mocioni No. 12 (a köz- és magánalkalmazottak nyugdíjgyűlölete) felhívja tagjait, hogy a carnetek meghosszabbítása végett f. hó 26. és 29-én (kedd és péntek) délután a nyugdíjkonvények és carneteket az egyesületbe hozzák el. Minden egyes carnetre biztostási bélyeg árában hozandó az I. oszt. 40, a II. oszt. 30, és a III. oszt. 20 leit. Ezen felül az 50 százalékos carnettel rendelkezők utadóra az I. oszt. 150, a II. oszt. 120 és a III. oszt. 30 leit. Az elnökség.

Arad központjában
a főutvonalon, egy jóforgalmu illatszertár (drogueria) elutazás miatt eladó. — Az eladással megbízott: **Szentiványi Elek ügyvéd** Arad, Piata Luther 2.

SZINHÁZ

Ma este bemutató előadás és a husvét mindkét napján „Dalol a nyár”, Erdélyi Mihály táncos operettje.

Ma este ismét zenés táncos darab bemutatója lesz a Kamara Színházban, Erdélyi Mihály legújabb operettjének, a „Dalol a nyár” című pompás művésznak premierje kerül sor.

Az igazgatóság most végzi az utolsó simításokat a darabon és már elkészültek a gyönyörű toalettek, a pompás színpad is készen áll és a zenekar interpretálásában megszólalásra kerülő zeneszámok mihamar slágerekké válnak nálunk is.

A „Dalol a nyár” a szombat esti bemutatóelőadás kivül husvét mindkét napján délután 3, 6 és este 9 órakor kerül bemutatásra. A darab főszerepeiben Erenyi Böske, Major Kató, Gümöri Emma, Angyal Lilly, Agai Margit, Felhő Ervin, Mészáros Béla id. Szendrey Mihály, Jávor Alfréd, Lenkey István, Kun Dezső, Kiss és Ungvári lép fel. Jegyek elővételben kaphatók a színházi pénztárnál.

A Kamara Színház műsora:

Szombaton este 9 órakor: „Dalol a nyár”. Erdélyi Mihály legújabb táncos operettje. Főszerepben Erenyi Böske, Major Kató, Gümöri Emma, Angyal Lilly, Agai Margit, Felhő Ervin, Mészáros Béla, id. Szendrey Mihály, Jávor Alfréd, Lenkey István, Kun Dezső, Kiss és Ungvári.

Husvét-vasárnap délután 3 órakor, délután 6 órakor és este 9 órakor: „Dalol a nyár”. Erdélyi Mihály táncosoperettje.

Husvét-hétfőn délután 3 órakor, délután 6 órakor és este 9 órakor: „Dalol a nyár”. Erdélyi Mihály táncosoperettje.

Kulhanek Ferenc gyásza

Általános részvét veszi körül Kulhanek Ferenc, az Ardealban (Erdély) is jól ismert budapesti újságíró, akinek felesége influenzából származó szövödmény következtében fiatal korban hirtelen elhunyt. A tehetséges újságíró lapunk részére hosszú éveken keresztül írt értékes publicisztikai, közgazdasági cikkeket, beszámolój mindenütt nagy figyelmet keltettek. Kulhanek Ferenc gyászában tehát nemcsak az újságíróársadalom, hanem nagy számú baráti tábor is őszintén osztozik.

Szerencsétlenség érte

a Belgrád és Budapest közötti gyorsvonatot

Belgrádból jelentik: A Belgrádból Budapest felé haladó nemzeközi gyorsvonat pénteken Ivancsgradnál beleszaladt egy tolató tehervonatba. A gyorsvonat a sűrű ködben nem látta tisztán a jelzőt, ezért idejében nem is birt lefékezni. Az összecúsközés következtében a két mozdony összetört és hat kocsi pozdországba zúdult. A szerencsétlenségnek sok könnyebben sebesült áldozata van, hajalós áldozat azonban nem volt. Ugyancsak a jugoszláv fővárosból jelentik, hogy Zuluka közéletben, ahol az elmúlt napokban súlyos kimenetelű vasúti szerencsétlenség történt, a pályatestet újabb sziklatömb zárja el. Az egyik személyvonat vezetője ezt nem vette észre és csak úgy sikerült elkerülni a nagyobb katasztrófát, hogy jóval a sziklatömb előtt nagyobb mennyiségű törmelék halmozódott fel, amelyet a mozdonyvezető észrevett és még idejében lefékezett. Két kocsi kisiklott és tízen könnyebben megsebesültek.

Kilenc hónapra ítélt aradi munkás

Timisoara. (Temesvár). Kurucz András az aradi Astra 26 éves munkása emberöléssel vádoztatott alnt tegnap a büntetőtábla előtt. Kurucz huga egy László György nevű munkásnál volt férjnél, aki két gyermekével együtt elhagyta és az asszony visszaköltözött szüleihez, de tartásdíjért perit indított férje ellen. Az aradi törvényszék tavaly május 24-én meg is ítélte a tartásdíjat és ezen László annyira elkeseredett, hogy egy korcsmában lelta magát, majd felkereste apósa házat és ott üljegelni kezdte feleségét, valamint apósát és anyósát. Ekkor érkezett haza Kurucz András, aki a történeteket látva, felelősségre vonta sógorát, aki válasz helyett úgy arca lökte sógorát, hogy az ütés erejétől kiesett az udvarra. Kurucz felhá-páskodott és fejkapot egy fejszét, amivel fejbesújtotta sógorát. László a saját lábán ment haza, négy nappal később azonban meghalt. A boncolás eredménye szerint László súlyos bejegységben szenvedett és halálát a fejszecsapás csak közvetve okozta. A büntetőtábla tegnap dr. Lepa Valeriu aradi ügyvéd védőbeszédének meghallgatása után alkalmazta az enyhítő körülményeket és Kurucz Andrást kilenc havi fogházra ítélte, amelyet az elszendevett vizsgálati fogsággal kibőlőltének vont. Kuruczot még a tegnapi nap folyamán szabadlára helyezték.

Elmarad a Ripensia hétfői mérkőzése

Timisoaráról (Temesvár) jelentik. A bucaréstii központ elutasította a Ripensianak és az Unirea Tricolornak együttes feltejesztését, amely szerint husvét hétfőjén bajnoki mérkőzést kívántak játszani.

— Husvétii hangverseny a Népközösség rendezésében. Elénk érdeklődést váltott ki Aradváros magyar társadalmában a Népközösség közművelődési szakosztálya által husvét-vasárnap délután öt órakor az Iparos Otthonban rendezendő nívós hangverseny. A változatos és nívós műsor előtt Fischer Aladár, a Népközösség alelnöke tart megnyitó beszédet. A rendezőség a hangversenyre belépődiját nem állapított meg, a hallgatóság csak a műsor megváltásával járulhat hozzá a költségekhez. A Népközösség közművelődési szakosztálya közli, hogy a hangverseny pontosan 5 órakor kezdődik, ugyanakkor lezárják a bejárati ajtókat, hogy a későn jövők ne zavarják az előadást. A nagy érdeklődésre való tekintettel, valamint azért, mert számos helyek nincsenek, ajánlatos mindenkinek a kezdés előtt a teremben elhelyezkedni.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VOJTEK gyógyszer-tár, Bulev, Regina Maria
DANCIU gyógyszer-tár, Piata Mihai Viteazul
BERNATH gyógyszer-tár, állomással szemben
BERGER gyógyszer-tár, Szaruna-ut.

Szűkebbkörű, üzérkedés elleni bizottság alakult a nemzetgazdasági minisztériumban

A bizottság hetenként háromszor ülésezik

A Monitorul Oficial március 20-iki számában jelent meg a nemzetgazdasági miniszter azon rendelkezése, amelynek értelmében a minisztériumban működő üzérkedés elleni bizottságnak legfeljebb 21 tagja lehet és ez a bizottság 12 tag jelenlétében érvényes határozatokat hoz. Az említett bizottság az elnök összehívása alapján ül össze és határozatait szótöbbséggel hozza meg.

Az említett bizottság kebeléből egy, az üzérkedés elleni szűkebbkörű bizottság alakul, amely hetenként legalább háromszor kötelező módon ülést tart. Ez a szűkebbkörű bizottság

intézi el az üzérkedés elleni törvény alkalmazásával kapcsolatos összes sürgős ügyeket, kivéve azokat, amelyeket a miniszter határozata alapján a központi bizottság elé utalnak. Ennek a bizottságnak az elnökön kívül három tagja van. A szűkebbkörű bizottság határozatait három szótöbbséggel hozza meg.

Az újonnan létesített bizottság elnöke: Grigore Ed. Ghica miniszteriumi vezértitkár, míg tagjai a következők: dr. Aurel S. Pavel, a központi üzérkedés elleni hivatal igazgatója, Vintila Georoceanu ügyvéd és Mircea Augustin alezredes.

SPORT KÖZLÖNY

Négy mérkőzés szerepel a kerületi bajnokság vasárnapi fordulóján

Részletes bíródelegálás

A kerületi elsőosztályú bajnokság vasárnapi fordulóján mindössze négy mérkőzés szerepel, de valamennyi nagy küzdelmet ígér. Különösen hatalmas harc várható a Crisana CFR—Astra mérkőzésén, de kemény küzdelemnek ígérkezik a többi meccs is, amelyen kiegyenlített erők küzdelmei várhatók. Hétfőn is kerületi bajnoki mérkőzést bonyolítanak le és pedig az Unirea és a Transilvania csapnak össze a bajnoki pontokért. A műsort ifjúsági bajnoki forduló egészíti ki és a részletes bíródelegálást alábbiakban adjuk:

Nemzeti bajnokság:

AMTE—Gloria CFR, Gloria pálya, 15.45 órákor, bíró Costel Radulescu, határbírók Darázs és Macian.

B) Irga:

Mica—Electrica, brádi pálya, 15.45 órákor, határbírók Golcea és Chiral.

Ker. I. oszt.:

Crisana CFR—Astra, Astra pálya, 11.15 óra-

kor, bíró Munteanu, határbírók Ciupuliga és Reinhardt.

Olimpia—AAC, Olimpia pálya, 16.00 órákor, bíró Oprită, határbírók Weinberger és Bacila. Tricolor—Unirea, Unirea pálya, 16.00 órákor, bíró Höhn, határbírók Polareczky és Vogel. Egyetértés—Transilvania, Egyetértés pálya, 16.00 órákor, bíró Pfeiffer, határbírók Marienut és Colarov.

Ifj. bajnokság:

Crisana CFR—Astra, Astra pálya, 9.15 órákor, bíró Gombos, határbíró Jakab.

Gloria—Titanus, Gloria pálya, 11.00 órákor, bíró Burdan, határbíró Lesnic.

Olimpia—AAC, Olimpia pálya, 14.00 órákor, bíró Cristea, határbíró Herteg.

Hakoah—AMTE, Gloria pálya, 14.00 órákor, bíró Luca, határbíró Gorgan.

Egyetértés—Transilvania, Egyetértés pálya, 14.15 órákor, bíró Kradigatv, határbíró Engel.

O Uj 4x100 méteres gyorsúszó-világrekordot állított fel az amerikai Yale egyetem bajnokcsapata. Az együttes, amelynek tagjai Sandsburn, Pope, Dunkán és Johnson voltak, a 4x100 méteres távot 3.54.4 mp. alatt uszták. A régi világrekordot az Egyesült-Államok stafétája tartotta, amit a berlini olimpiászon értek el 3.59.2 mp.-el.

TEKESPORT

A tekesport husvétja változatos és érdekes programmal szolgál a tekesport híveinek és változatos szórakozással az egyéni versenyeket kedvelő tekezőknek.

A Metalurgist már szombaton este megkezdte egyéni tombola versenyét, melyet saját pályáján, a Farkasveremben bonyolít le. A verseny szombaton délután 6 órákor kezdődik és vasárnap egész napon tart. A tombolaverseny érdekességét növeli a nyeremények nagy száma és az a lehetőség, hogy már három találtnál — ternóval — is értékes díjat lehet nyerni. A versenyen úgy férfi, mint női versenyzőink indulnak.

Az AAC egyéni tombolaversenye vasárnap és hétfőn egész napon át nyer lebonyolítást, melynek keretében szintén férfi- és hölgytekezőink versenghetnek egész sereg szebbnél-szebb és értékes tiszteletdíj elnyeréséért, miután a hat számmal bíró jegyeken elért három találattal már szép nyeremény-jutalom jár. Mint mindig, bizonyára ezúttal is, sokan keresik fel az AAC kettős versenypályáját versenyzőink.

A Tricolor vasárnap délelőtt saját pályáján barátságos edzőmérkőzés keretében vendégül látja a Fortuna mindkét csapatát, mikor is délelőtt 10 órákor a B) csapatok, 11.30 órákor pedig az A) csapatok mérkőznek. Délután 5 órákor a Tricolor a Prieteninél vendégeskedik és játszik a Barátok egy kombinált csapatával barátságos mérkőzést.

A Prietenin leg erősebb csapatával Timisoarán (Temesvár) vendégszerepel, ahol körmérkőzés keretében ükötik meg az ottani tekecsapatokkal, hisszük, jó eredménnyel. Hétfőn házi verseny keretében ad lehetőséget tekezőink 25 dobásos edzésre.

A Transilvania vasárnap délután edzőmérkőzést játszik a Münnich-vendéglő pályáján a Tricolor, vagy az Infratirea ellen.

A Metalurgist saját pályáján szombaton este és vasárnap egész napon át egyéni tekeversenyt rendez. Hasonlóképpen az AAC is vasárnap és husvét másodnapján, hétfőn egyéni versenyt rendez a telepen levő saját pályáján.

Meghívó

Az Utazó Kereskedők Egyesülete s célje 1940. március 24-én, vasárnap d. e. 10 órákor a Kereskedők Testületének aradi Bul. Regina Maria 13. szám alatti helyiségében, II-ik udvar I-ső emelet,

rendes évi közgyűléseket

tart, amelyre ezúttal hívja meg tagjait, valamint az egyesületen kívül álló utazókat.

Szavazati joggal csak a hátralékban nem lévő kartársak bírnak.

Egyben felkérjük igen tisztelt Kartársainkat, hogy délután 5 órákor a „Hakoah” sportegyesületben megtartandó teadélutánon minél nagyobb számban családtagjaikkal megjelenjen szíveskedjenek.

A Vezetőség.

Rádióműsor

Romániai időszámítás.

Magyarnyelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (269.5 m. és 21 m. röv. hull.), 18.30: Reichsender Böhmen (269.5 m. és 31 m. röv. hull.), 18.50: Pozsony (298.8 m.). 19.50: Radio-Románia (364.5 m.). 20: Radio-Toulouse (328.6 m.) és Marseille Provence (400.5 m.). 20: Reichsender Böhmen (269.5 m. és 31 m. röv. hull.). 20.55: Róma II. (244.3 m.) és Róma RII (221.15 m.). 22.15: London National (261.1 m.) és GSA (49.59 m. röv. hull.). GRX (30.96 m. röv. hull.), 23.15: Reichsender Böhmen (269.5 m. és 31 m. röv. hull.). 23.45: Pozsony (298.8 m.) 23.45: Belgrád (437.3 m. és 49.2 m. röv. hull.). 23.45: Nice PTT (253.2 m.) és Marseille Provence (400.5 m.). 23.50: Besztercebánya (765.3 m.).

SZOMBAT, MÁRCIUS 23.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizátlási jelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Román dalok és táncok lemezek. 12.46: Könnvü zene lemezek. 13.20: Időjelzés, művészet, kulturális és sportközlemények. 13.30: A Serenada modern zenei együttes hangversenye. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különböző közlemények.

Radio-Romania. 18: Az Országőr szervezet órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Drámai és filmkrónika. 19.17: Szanzonekesekek lemezei. 19.55: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20.05: Gr. Tausar előadása az irodalomról és a művészetéről. 20.20: Margareta Vasilescu-Dejana énekel. 20.45: Hírek. 21: Rádióposta. 21.15: Táncklemezek. 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: Jazzzene. 22.55: Könnvü zene lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Furray Miklós kamarakórusa. 13.40: Hírek. 14: Hanglemezek. Közben 14.20: Időjelzés, időjárás és vizátlási jelentés. 15.30: Hírek. 17.15: A Szent Sír lovagai. Váczy Péter dr. egyetemi magántanár előadása. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Orosz Julja, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel. 18.45: Rádióposta. 19.15: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Bajor Gizel előadástje. 21.10: Operaházi zenekar. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Magyar és külföldi táncklemezek.

Budapest II. 19.45: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21.25: A kávé, Rásky Klára dr. előadása. 21.55: Filmszámok hanglemezekről. 22.45: Időjárásjelentés.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Feleségemtől. Corpás Györgyné szül. Facheimann Annától különváltan élek, érte sem anyagi, sem erkölcsi felelősséget nem vállalok.

Arad, 1940. március 20.

Corpás Gheorghe
Chisineu-Cris

A nemzeti bajnokság állása

1. Venus	14	9	1	4	42:15	19
2. Rapid	14	7	5	2	39:17	19
3. Sp. Studentesc	14	6	6	2	34:21	18
4. UDR	14	4	7	3	23:23	15
5. Unirea Tricolor	14	6	3	5	22:23	15
6. Carpati	14	6	2	6	21:20	14
7. Ripensia	14	5	3	5	20:25	13
8. CAMT	14	5	3	5	21:32	13
9. Juventus	14	3	6	5	25:28	12
10. AMTE	14	6	-	8	24:28	12
11. Gloria CFR	14	5	1	8	14:41	11
12. Victoria	14	2	3	9	11:23	7

Palatinus arcsont-zuzódást szenvedett a magyar válogatott-jelöltek edzésén

Budapest. Az Üllői-uti sporttelepen a Svájc ellen készülő magyar válogatott csapat a BLE ellen három harmadból álló edzőmérkőzést bonyolított le, amelynek első harmadában Palatinus, a Törekvés kitűnő középcsatára arcsont-zuzódást szenvedett és kórházba szállították. A válogatott jelöltek egyébként 6:2 (1:1, 3:0) arányban győztek Szuhai (4), Tóth és Kincses góljaival, míg a BLE egyik gólját 11-esből, másikat pedig Jager révén szerezte. A március 31-iki svájci-magyar mérkőzésre a magyar csapatot csak a Bécs-budapesti husvéti torna után állítják össze.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Március végéig pótolni lehet a közhatóságokkal kötött jogügyletek után le nem rótt repülőbélyegilletékeket

A Nemzeti Légügyi Alap Pénztára 134.628—1940. számú rendelkezésével felhívta a királyi széktartóságok figyelmét, hogy a repülőbélyegforgalmi törvény értelmében a kereskedelmi ügyletek, valamint a kereskedők vagy magánfelek és a közintézmények (állam, széktartóságok, községek, stb.) között létrejött jogügyletek a repülőbélyegilleték alá esnek és ezeket az illetékeket a magánfeleknek kell viselniük. A fentemlített intézmények kötelesek minden jogügylet után esedékes repülőbélyegilletéket behajtani. Hangsúlyozza a rendelkezés, hogy a repülőbélyegforgalmi törvény 22. szakaszában felsorolt ügyletek továbbra is mentesülnek a repülőbélyegilleték alól, azok kivételével, amelyeket az 1939. április elsejéi törvény kivont

a mentesség alól. A rendelet a továbbiakban közli, hogy azokkal a jogügyletekkel, illetve iratokkal kapcsolatban, amelyek 1938. október 13-ika óta jöttek létre és amelyek esetében esetleg nem rótták le a repülőbélyegilletéket, 1940. március 31-ig határidőt engedélyeznek azzal a céllal, hogy a hátralékos repülőbélyegilletéket a Banca Nationalához a „T. 118” számla javára befizessék. Március 31-ike után a repülőbélyegellenőrök a legszigorúbban ellenőrzik a légügyi alapról szóló törvény 19. szakaszának végrehajtását és kihágási jegyzőkönyveket vesznek fel. A Nemzeti Légügyi Alap Pénztára felkéri a királyi széktartóságokat, hogy a fenti rendeletet hozzák a hozzájuk tartozó intézmények tudomására.

Leszállították a községi járulékos pótagót

Az elmúlt költségvetési évben fizetett 10, illetve 2 százalékos adókulcs helyett az ingatlanok után 7 és fél, a kereskedelmi és ipar után 3 és a szabadfoglalkozásuk számára is 3 százalékos járulékos pótagót fizetése kötelező.

Emlékeztet, hogy Aradváros vezetősége az elmúlt pénzügyi évben leemelte az ugynevezett járulékos pótagót százalékos kulcsszámát, úgy hogy a törvényben előírt 5 (ingatlanoknál), 2 (kereskedeleminél és iparnál), illetve 2 (szabadfoglalkozásuknál) százalékos helyett 10 százalékos, 4 százalékos, illetve ugyan-nyak 4 százalékos kellett fizetni. A városvezetés az idei költségvetési év kezdete előtt rendkívüli módosítást alkalmazott és elhatározta, hogy csökkentse a járulékos pótagót. A polgármester ennek megfelelően előterjesztést is tett a pénzügy- és belügyminisztériumhoz, ahonnan most érkezett meg a jóváhagyás. Április elsejétől kezdődőleg tehát a törvényben meghatározott, de szükség esetén a helyi közigazgatási szerveknek meg kellene adni a jogalkotó engedélyével emelhető járulékos községi adókulcs csak 30 százalékkal emelkedik, vagyis ingatlanoknál 7 és fél, a kereskedeleminél és iparnál 3, a szabadfoglalkozásuknál pedig szintén 3 százalékos járulékos pótagót fizetendő. Ezt a községi jövedelmét különben, mint közvagyonként, a pénzügyigazgatóság vételezi be és utatja el a városra. A járulékos pótagó leszállítása becslés szerint tízmillió lei bevételecsökkenést jelent a város számára.

A Magyar-Olasz Bank közgyűlése

A Magyar-Olasz Bank Részvénytársaság tolvó hó 14-én Guido Romanelli őccellenciája elnökle alá megtartott XX. évi rendes közgyűlése az igazgatóság valamennyi javaslatát egyhangulag elfogadta.

A közgyűlés Frey Kálmán igazgatósági tag ur lemondását sajnálattal tudomásul vette és az intézet érdekében hoaszú éveken át kifejtett közreműködéséért hálás köszönetét nyilvánította.

A közgyűlés továbbá adomóczi Ambró István ur öméltsáát, a bank vezérigazgatóját, Giovanni Bubba urat, a Societa Italiana di Credito igazgatóját, Vittorio Cerruti ur őccellenciáját, ny. olasz királyi nagykövetet, dr. Gratz Gusztáv ur őccellenciáját, b. t. t. volt külügyminiszter, országgyűlési képviselőt és dr. Thallmayer Alfréd ur őméltsáát, a Magyar Nemzeti Bank ny. igazgatóját, az igazgatóság tagjává választotta.

A fejlgyelölbizottság tagjává székelyhídi Hammer Géza ny. miniszteri osztályfőnök ur őméltsága választatott.

A közgyűlést követőleg megtartott igazgatósági ülésen újból Guido Romanelli őccellenciája választatott elnök, míg alelnökké dr. Gratz Gusztáv ur őccellenciája és Silvio Ruberti Administrateur Délégué ur választattak.

= Az Aradi Általános Takarékpénztár részvénytársaság március 23-án, szombaton délután öt órakor, az intézet helyiségében (Bul. Regina Maria 13. sz.) tartja rendes évi közgyűlését.

= Az UGIR tanulmányozza a március 4-iki árellenőrzési törvény végrehajtási utasítását. Az Aradi Közlöny röviden már megemlékezett róla, hogy a március 4-iki árellenőrzési törvény végrehajtási utasítása elkészült. Ennek szövegét most az észrevételek megtétele végett a nemzetgazdasági minisztérium eljuttatta az UGIR központjához.

= Új állattenyésztő szindikátus. Vasárnap, március 24-én alakul meg az aradmegyei Buteni (Körösbökény) községben a „Simenthal” szarvasmarhatenyésztő szindikátus. Az új alakulat dízelelőki tisztségének elvállalására Birton Aurel szenátort, az aradi Mezőgazdasági Kamara elnökét kéri fel.

A buza kivitele alkalmával a fődöden nem kell igazolni a minimális ár fizetését

A buzakivitel irányító és szervező bizottság 164—1940. számú átirata alapján a pénzügyminisztérium rendelkezést juttatott el az összes vámhivatalokhoz, amelyeket utasított, hogy a jövőben a buzakivitel lebonyolítása alkalmával ne kériék az exportáló cégektől annak igazolását, hogy a buzáért annak vásárlása alkalmával a minimális árat fizették. Abban az esetben, ha egyes exportőrök ezek az igazoló iratokat mégis bemutatnák, akkor azokat — mint eddig is — meg kell említeni az A, B, C, D, iratokon és az A-ürlapokhoz csatolva el kell juttatni a Banca Nationalához.

= Meghosszabbítják a francia—japán kereskedelmi szerződést. Tokióból jelenik: Japán és Franciaország megegyezett abban, hogy a közöttük fennálló kereskedelmi szerződést a jövő hónap közepéig meghosszabbítják és rövidesen megkezdik a szerződés megújítására vonatkozó tárgyalásokat.

= A jutalékos utazók szolgálati viszonyának rendezése Magyarországon. A magyar kereskedelmi minisztériumban rendezlettervezet készült az ipari és kereskedelmi vállalatok által alkalmazott utazók, üzletszerzők, képviselők és ügy-nökök szolgálati viszonyáról. A tervezet azt célozza, hogy a jutalékos utazók stb. keresetét biztosítsa és ezeket szolgálati viszonyuk tekintetében fontosabb teendőkkel megbízott alkalmazottaknak minősítse. A kiadandó rendelet hatálya a tervezet szerint azoknak a szolgálati viszonyára terjedne ki, akik iparosnak, vagy kereskedőnek vállalatában, mint utazók, üzletszerzők, képviselők és ügy-nökök vannak alkalmazva, nem tartoznának azonban a rendelet hatálya alá az ipari-ogositvánnyal rendelkező önálló ügy-nökök (ügynívök), akik kereskedő, vagy iparos nevében és részére megbízás alapján kereskedelmi ügyletek közvetítésével iparszerűen foglalkoznak. Az illetményekre nézve a tervezet azt mondja, hogy ha az iparos, vagy kereskedő utazót, stb. jutalék (részesedés) mellett alkalmaz, az alkalmazottal kötött szolgálati szerződésben meghatározott idő re (például hónapra, negyedévre) szólóan meg kell állapítani a jutalék (részesedés) legkisebb összegét, vagyis azt az összeget, amelyre az alkalmazottnak jutalék (részesedés) címén járó összeget ki kell egészíteni abban az esetben, ha ez az összeg a megállapított legkisebb jutalék (részesedés) összegét el nem éri. Az illetmény legkisebb összegébe nem lehet beleszámitani azt az összeget, amelyet az utazó, üzletszerző, képviselő, ügvnök utazási és egyéb költségeinek megtérítése címén kap munkaadójától. A szolgálati viszonyra nézve a tervezet az utazót stb. minden fenntartás nélküli fontosabb teendőkkel megbízott alkalmazottnak minősíti, akinek szolgálati viszonyára (felmondás, végkielégítés, stb.) a fontosabb teendőkkel megbízott alkalmazottakra érvényes rendelkezéseket kell alkalmazni.



AZ EMGE aradi fiókjának közleményei

Felhívás a gyümölcstermelőkhez

Tekinettel a kései kítavasodásra, a gyümölcsfa ápolási munkálatai megkészték. Legsürgősebb permezés előtt a hernyózás, korona ritkítás, beteg, száraz ágak kímestzése, törzskeféléés, a sebek főzött kátránnyal, vagy oljtóviasszal való bekeneése, s utána következhet eső, szél és fagymentes napokon a permezés.

Permezés előtt fontos tudni a gazdának azt, hogy a fái milyen bajokban szenvednek, mert pl. a gombabetegség ellen csak az ő ejjenszerével permezhetünk. Mig a szivó és rágó kártevők eljenszere egészen más összeállítású anyag.

Gombabetegségek ellen például Monilia, gyümölcsragya, szilvatáskásodás stb. ellenszere a bordóli, 3—5 százalék higitású oldata.

Szivó és rágó kártevők ellenszere a mézskénlfőzet és a neodendrin 3—5 százalék higitású oldata. Ha csak óvatosági permezést használunk, gyengébb keveréket fogunk készíteni. Ha a baj már meg van, akkor a permező anyagot erősebbre kell készíteni. Szóval a permezési anyag keverési arányához mindig a fa állapota adja meg az irányt. Ha a permezés megtörtént, tanácsos a fák törzsére a talajtól egyméter magasságra hernyófogó enyves gyűrűt kötni. Végül a fa alját felgereblyézni és utána csurgó aljáig felásni.

A növények védekezése

Az embernek mód adatik arra, hogy önmagát megvédhesse rosszindulatú társaival szemben. Az önvédekezés különböző módjai és formái az állatoknál is. A növényvilág azon fajai, amelyek nem hasznosak az emberre nézve, lépten-nyomon ki vannak téve a pusztításnak. dacára, hogy létükkel őik is egy célt vannak hivatva betölteni a természet életében. A természet életének azonban szüksége van minden gyermekre, azért is az ilyen számkivetett rosszindulatú növény túlnyomó része el van látva oly önvédelmi fegyverrel, hogy sok esetben még az emberrel szemben is hatásosan tudja magát védelmezni. Az állatok által érhető támadások ellen pedig nagyon sok növény teljes sikerrel tud védekezni.

Előttünk állnak a fák megvastagodott, megrepedezt kéreggel, melyek az állatok által érhető támadást sikeresen kivédik. Megvédik a táplálék tovább szállítás hancsokat, a külső káros befolyásoktól. Ha azonban a fán mégis valami sebesülés történik, szépen megfigyelhető a fa erőifejtése az irányban, hogy a sebesült részt minél előbb elzárja a külvilágtól. A pararéteg lassan benővi a sebhelyt, hogy alatta a szelvszövetek összeforrassanak és tovább működésnek.

A korona akác, a vadnarancs (makkfa), a közönséges akác, a rózsabokor és számtalan hasonló tövises fa, vagy bokor tövisel ember, állatot távol tartanak maguktól. Egyes szurós növény mindjárt meg is mérgezi támadóját, pl. a nagycsalán, egy-egy kaktuszfaj a megszurtt testbe savat is lövel. A szerb tövis tövisel pedig mérges bevonatával teszi fájdatmasabbá a megszurtt testet.

Az önvédelem szép berendezkedése figyelhető meg a bököl bogánoson, a lándzsás acaton, a mezei tiragon, sulymos buzariviragon, stb., mely növények tele vannak vértetve az önvédelem szurós fegyvereivel. Sem ember, sem állat nem szivesen tartózkodik a büzös lehellező csatánló maszlag közelében, mely növény az önvédelemnek egy igen rafinált módiat választott, amely abból áll, hogy maga köré a levegőt oly büdös gázzal tölti, hogy sem ember, sem állat nem szivesen tartózkodik a közelében. A farkas borszlán, a nadragulya, a gyűszűvirág, az ösbözlő, a beléndek is az önvédelem céljára termeli ki magában a gyilkos mérget. A kellemetlen szaga növényi ember, állat elkerüli, a kellemes illatukat pedig szivesen megtűri utjában, sőt egyik-másik faját maga köré telepíti és ápolja. A növény ezzel is elérte célját, így biztosított magának életteret. Egyes gyengébb növény, pl. a mügék, az ibolya, a kerekrepkény, stb. az erősebb növény mellé, jobban mondva oltalma alá húzóda éli le életét. Mig a másik megközelíthetetlen szakadékok és sziklák oldalán, vagy vízekben véli magát biztonságban érezni. A kaszálórótek növényvilága évelőké váltak, hogy legalább így biztosíthassák életüket a kaszával szemben, amely magot ritkán enged nekik érlelni. Az időjárásal szembeni védekezésük is barmulatos. Száraz időjárás esetén a vízfogasztást leeredukálják. Aszályos nyár közben szinte kihalt a határ képe, a növények összezsugorodva lehevadva hevernek a megrepedezt, száraz talajon. Ha mejjön az eső, a növényvilág szinte máról hónapra életre kel és fejlődésében behozza, amit elmulasztott. Éghajlatnak, talajnak, hogyvidéknek és síkságnak megvan a maga növényvilága, Erdős vidék flóráival nem találkozhattunk az aszályos síkságon, viszont a síkságon növénye nem éi meg hegyes, erdős tájon. A havasi gyopár még a virág szirmai is szvajas bundában hoz.

za a világra az ő zord hazájában. Amig egyes növény-
'arsa a síkságon terebélyes, ernyőszerű levelekkel vé-
di a napsugarak kiszáritásától a tenyészhelyét. Heves
természetű talajok, szikár homokbuckák kőréja, a fe-
hér szín felé orientálódnak, ilyenek a homoki gyopár,
pemetefélék, farkkőre, martizsálya, mezei démutka,
stb. növények, melyek fehéres színbe öltöztetett leve-
leikkel védekeznek a napsugarak ellen. A mezei dé-
mutka (kakukfű) pedig a társas bokros fejlődésével
parkodik a talajt saját részére elárnyékolni a töve
körüli.

A kora tavasz és a hidegebb talajok, mocsaras
helyek növényei, haragoszöld, fényes levelekkel ipar-
kodnak a napsugarakat összegyűjteni ilyen növények
közé valók a gólyahír, a salátabogárka, a konyvirág,
az ibolya, a márti lapu a kerekrephény. E növények
levél-alakulata is olyan formát öltött, mint a nap ko-
nygiá, fényes levélfelületének a segítségével össze-
gyűjti a meleget és elhasználja életfeltételéhez.

Az élni akarási ösztön oly nagy a növényben,
nagy a legsúlyosabb megcsönkítést is aránylag elég
hamar kiheveri: ol a koronájától megfosztott fa újra
kihajt. A lekaszált rét növényei még az évben virágo-
s is hoz. Ezek után ki merne kételkedni abban az igaz
felmondásban: „a növények élnek, csak épp hogy nem
beszélnek”.

BIRÓ PÁL

Aradi hetipiaci árak

A mai hetipiacon az egyes árufélék között a
következő árak alakultak ki: Zöldségfélék: erős-
paprika 5 lei darabja, régi burgonya 5-6. újbur-
gonya 15 lei kilogramm, hagyma 4-5 zöldhagyma
2 lei köteggie, tök 16 lei darabja, bab 20 lei ki-
lója, kalaráhé darabja 2 lei, toma 1-3 lei köteggie,
lencse 22 lei kilója, borsó 20 lei literje, murok
12, paszternák 12, petrezselyem 12 lei köteggie,
retek 8, téli retek 2-5 lei köteggie, fokhagyma 30
lei kilója, leveles káposzta 10, fejes káposzta 10
-14 lei darabja, savanyukáposzta 14 lei kilója,
levesbevaló zöldség köteggie 12 lei, saláta darab-
ja 12-15 lei, Gyümölcsök: Alma 12-15, hájas
dió 22-24, hámozott dió 60-64, aszaltszilva 16
-24 kilója, citrom 4-5 lei darabja. Tejtermékek:
Tehéntúró 18-20, juhtúró 40 lei kilója, tehéntej
6-6 lei literje, vaj 110-120 lei kilója, tojás 2-
2,30 lei darabja. Szárnyasok: Pulyka 500, csirke
140-220, kövér lud 600-650, sovány lud 270,
galamb 35, kövér kacsa 400 és sovány kacsa 220
lei párja.

A jövő héten Jugoszláv kereskedelmi küldöt-
ség érkezik Bucuresztbe. Belgrádból jelenük: A jö-
vő hét végén Andres kereskedelmi miniszterrel az
élen jugoszláv küldöttség utazik Bucuresztbe, hogy
résztvegyen a román-jugoszláv kereskedelmi kama-
ra felavatásán.

Gyümölcsfavédelmi gyakorlati bemutató. Fo-
lyó 31-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel lesz meg-
tartva. Arad, Str. Mocioni 3., dr. Moujalédit kertjében,
ahol rövid előadás keretében bemutatásra kerülnek az
időszzerű teendők. Gazdaköreinket felhívjuk, hogy
amennyiben egy ilyen bemutatót és gyümölcsfavédelmi
előadást óhajtanak, ebbeli szándékukat jelentsék
be aradi irodánkban. Bul. Reg. Ferdinand 41.

Legújabb jelentéseink:

II. Carol király:

„Románia a legjobb kapcsolatokat akarja fenntartani az összes országokkal, különösen pedig szomszédaival”

Bucuresti. Öfelsége II. Carol király előtt pénten
megjeleni a szenátus küldöttsége és átnyújtotta az
Uralkodónak a szokásos jünnepélyes külsőségek kö-
zött a válaszfelirat szövegét. Ez alkalommal Öfelsége
a küldöttség tagjainak válaszolva, a következőket
mondotta:

— A jelenlegi időkben minden román tevékenység
erőfeszítést valaminő a kollektív vagyont, amely az
ország minden polgáráé, aki Románia jelenlegi termé-
szetes határainak keretében él. Mindannyiunk tevé-
kenység; a román haza konszolidálása érdekében fol-
lyó műnek kell áldozzunk. Ma csak egyetlen parancs
és egyetlen cél lehet: Románia egységének és csorbi-
tatlanságának sértetlen konzerválása és megőrzése.

Az Uralkodó ezután megelégedésének adott kife-
jezést: afölött, hogy a szenátus oly melegen karolta
fel a kormány által folytatott külpolitika irányvonalát.
Ezt a külpolitikai irányvonalat az ország kizárólagos
és állandó érdekeinek szem előtt tartásával szabták
meg. Öfelsége ugyancsak megelégedéssel emlékezett

meg a Balkán-szövetségben tömörült államokkal való
szövetség megerősödéséről, valamint arról a meleg fo-
gadatlásról, amelyben a Straja Tării parancsnokát
Olaszországban és Constantinescu pénzügyminisztert
Bulgáriában részesítették. Az Uralkodó hangsúlyozta,
hogy Románia a legjobb kapcsolatokat akarja fenntartani
az összes országokkal, különösen pedig szomszé-
dáival

— Országunk — mondta — a határokon túlról
egyetlen falpalatnyi földet sem követel. De ezeket a
határokat teljes energiával és elhatározottsággal véd-
jük meg, attól a meggyőződéstől áthatva, hogy ezek
Románia szent jogai képviselik.

A szenátus küldöttségét az Uralkodó elé Mihal
nagyvajda vezette jogszerűtlen szenátori minőségében.

Bucurestiből jelentik: A képviselőházban ma
folytatják a válaszfelirati javaslat vitáját. A vita so-
rán Petrovici egyetemi tanár szólalt fel, majd pedig a
kormány nevében Istrate Micescu igazságügyminisz-
ter válaszolt a felszólalásokra. (Rador).

Ribbentrop Belgrádba készül

Róma. (Rador.) A Havas jelenti: Az olasz közlik, hogy Ribbentrop német külügyminisz-
ter Jugoszláv forrásból azt az értesülést ter a közeli napokban Belgrádba utazik.

Állítólag rövidesen lemond Funk német gazdasági miniszter

Amszterdam. (Rador.) A Havas-iroda je-
lenti: A Telegraaf című holland lap értesülése
szerint Walter Funk német gazdasági minisz-
ter egészségi okok miatt rövidesen lemond
tisztségéről. Utóda Körner államtitkár
lesz, aki Göring gazdasági vezérkarában működik.

Lemondott az új francia kormány egyik államtitkára

Hivatalban az új kormány

Páris. (Rador.) La Cour Grandmaison hadi-
tengerészeti államtitkár, aki a köztársasági szö-
vetség tagja, bejelentette, hogy pártja kívánsá-
gára lemond tisztségéről. Az államtitkár a kor-
mány első minisztertanácsán még részt vett és
csak ezután közölte lemondás szándékát.

Ugyancsak Párisból jelentik: A francia ké-
pviselőház nagypéntek délutánján 269 szavazattal
156 ellenében bizalmat szavazott a Reynaud kor-

mánynak. Százan tartózkodtak a szavazástól.
A francia képviselőház legközelebbi ülését
április másodikon tartja.

Páris. A francia képviselőház ülése után a
kormány tagjai este nyolc órakor Paul Reynaud
elnöklete alatt minisztertanácsra ültek össze,
amelyen az általános politikai helyzetet vitatták
meg. A minisztertanács fél tíz órakor ért véget.
A kormány elhatározta, hogy hivatalban marad.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számu, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az
apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők,
elvesztett, eltűnt anyéknak, vagy tárgyak hirdetés, fürdő és gyógyhely
hirdetések **szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint**
2 lei. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetés: ar 1 előre fizetendő

ALKALMAZÁST KERES

Hat gimnáziumot végzett nő kezdő iro-
dai, vagy pénztárkezelői állást keres.
Cim: Biró Erzsébet. Calea 6 Vânători
103. 1437

ALKALMAZÁST NYER

Főző minden es leányt keresek éves bi-
zonyítvánnyal, Str. Alexandri 9., II., 6.
1422

Helyi ügynököket keres

Ardeal minden járás: sz helyen gyár
vállalat, háziparhoz szükséges új cik-
keinek bevezetéséhez és eladásához.

Hölgyek előnyben!

Ajánlatok re'ereciák feladásával. Ré-
gi vállalat' je'igére a kiadó ra küldendő

Német—magyar perfekt gyorsíró-leve-
lező, sokéves gyakorlattal, állást ke-
res. Megkeresések „Német—magyar”
jeligére a kiadóba kéretnek.

LAKÁS

Egy szép uccai, butorozott szoba azon-
nalra kiadó, valaminő egy nagy pince
is. Str. Eminescu 44. 1433

Földszinti, kétszobás, uccai, háromszo-
bás udvari, fürdőszobás lakások kiadók,
Piata Avram Iancu 16. 1434

Háromszobás, szép, újonnan festett, mo-
dern lakás kiadó, Bul. Reg. Ferdinand
No. 50. 1438

Kiadó magánház: 4 szoba, fürdőszoba,
parkirozott udvar, Str. Perumbaru 13.
Megtekinthető: délelőtt 11—1 és 4—6
között. 1410

Kiadó 2, 3 és 4 szobás, modern lakás.
Str. Baritiu 1. 1229

Központi fűtés

és melegvizes három-
szobás modern lakás
azonnalra

kiadó, Str. Cloşca 11. 1443

VÉTEL-ELADÁS

Ford-autó, eszkott és aratógép eladó.
Arad, Bul. Carol 36., a ház mesternél.
1441

Varrógépet, jóállapotban levőt keresek
megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

ÜZLET

Jómeneteli cukorkaüzlet Arad egyik
legforgalmasabb helyén-átadó. Cim a
kiadóban. 1334

INGATLAN

250-350 hold földbérletet keresek, ta-
nyával. Részletes ajánlatokat: Hatschek
ügynökséghez, Arad, Bul. Carol 46. Te-
lefon: 26-95. 1439

Ingatlanok eladásának és vételének köz-
vetítése minden árfokozatban. Kölcsö-
nök elsőségi betáblázásra. Hatschek in-
gatlánforgalmi iroda, Arad, Bul. Carol
46. (Lakás ugyanott). Telefon: 26-95.

KÜLÖNFELEK

Százezer lei kölcsönt keresek másfél,
millió ingatlanomra. Feltételek meg-
beszélés szerint. Cim a kiadóban. 1435

Elvesztett egy fekete irattárca, katonai
iratokkal, Bernáth Tibor névre. Becsü-
letes megtaláló jutalom ellenében adja
le: Bernáth férjiszabó, Eminescu-ucca
30. 1436

Keleti és belföldi perzsaszőnyegek, dió,
hálók modern ebédlő, kombinált szobák,
recamierek, varrógépek, amerikai író-
asztal, írógépek, Piano, rövid ke-
reszthúros zongora és rövid zongora,
Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk
teljes lakásberendezést, ékszereket, Za-
logházba, előlegeztünk, olcsón hoz-
szabtatunk. Tempo bizományi üzlet Pi-
scher Eliz-palota.

**PUHA ÓLMOT
VESZÜNK** Cim
a kiadóban.